

a.
Mappe 41
Ekspl. 64
Arg. 1443
O. V.
Jfr.

3884

5 JUNI 1943

L O N D O N - R A D I O

3 ÅR.

(3) HVORDAN TYSKERNE BLE TATT TIL FANGE I TUNIS. Vi er idag i stand til å gi nærmere detaljer fra den siste fasen i Afrikafelttoget. Ifølge en melding fra general Eisenhower har det samlede fangoantallet i Tunis nå overstegget 200 000 mann, derav nesten to tredjedeler tyskere. Det foreligger ennå ingen detaljert rapport over det orobredt krigsmateriell, men selv den foreløpige antydning Attlee ga i Underhuset den 15. mai gir et tydelig fingerpekk om hvilke verdier det dreier seg om. Således tok engelskmennene bare i Hammam Lif 5 millioner liter bensin, og på et annet sted 12 000 tonn ammunisjon. Etter at Londonpressens frontkorrespondenter melder er blitt løse av å diskutere Afrikafelttogets strategi, beskjæftiger de seg idag vesentlig med nære beskrivelser av kjempebygget, og gir til dels meget fornøydlike skildringer fra de bøygende dager umiddelbart etter kapitulasjonen, da aksemaktene overga seg fortere enn man kunne relte å teller dem opp. En korrespondent forteller således om hvordan hver oneste mann som gikk kledd i en eller annen alliert uniform tok fanger i løpet av disse dagene. Journalister, militærmedarbeidere, kontorister, ja, til og med potetskrollende kjøkkenspersonale, fant seg plutselig oppvartet av fiender som høflig, men innstengende bad om å bli tatt til fange. Britiske patruljer, utsendt på opprensningstaksjoner, så ofte koller og skogholt springe ut i hvit blomst i løpet av et par sekund hvoretter flokker av tyskere og italienerne mod hvite filler og lommeterklær på bajonettsverdene styrtet frem og overgav seg mer eller mindre formelt.

En kaptain som sammen med et par tre løytner og noen underoffiser skulle ha oppsyn med en flokk på 1000 fanger, så til sin forbløffelse at flokken vokste og vokste og fikk følgelig i stand en provisorisk folketelling. Akkurat idet han var ferdig og det hadde vist seg at det var 10 000 fanger han nå hadde å passe på, kom det en støv motorsyklist og rapporterte: "Borte på veien står 65 lastebiler med tyskere og italiener som nettopp har overgitt seg til meg." Kaptainen bannet oppgitt og ga ordre om at lastebilfangene fikk bli hvor de var forløpig. Det fikk jo mon gå i tur og orden, forklarte han.

Tusenvis av tyskere ankom daglig til fangoleirene uten næromsomhetsteskorte. Noen var utmattet etter lange marsjer, andre kom i motorsykler og biler. En korrespondent for British United Press, som hadde hatt et uhell med sin egen bil, ble fisket opp av en flokk blikkjørende tyskere som eddelmodig tilbød ham skyss, bare han ville vise dem veien til Grombalia. En annen tidligere på dagen var de av tre britiske offiserer blitt ammet om å reise til Grombalia for å overgi seg der.

Bare et fåttall av de kompanier som overgav seg, hadde ødelagt sin utrustning. De fleste kastet våpnene fra seg i store hauger, bare noen få soldater fra Hormann Görings divisjonen knakket geværkolbenes for de heiste sine hvite flagg som tegn på overgivelse. En tysk offiser på et sted hvor det på et område av 3 kvadratkilometer befant seg noe sånt som 6-8 engelskmenn og 15 000 tyskere, kom fram til den engelske offiseren og sa: "Jeg har mitt kompani her. Vi har vår utrustning og vårt feltkjøkken i god stand. I hvilken retning skal vi marsjere?" - På sine stoder kunne britene øvra oppdrag med krigsmateriell tilstrekkelig til et helt feltslag og hvor alt var i mønstergyldig nazitysk orden. Tyskene kjørte selv lange lastebilkolonner med materiell frem til fangoleirene. En stor del av denne trafikken gikk gjennom Tunis, hvor det britiske militære vognsens trafikkpoliti bestod sin hittil sværeste prøve. "Gud beware meg vel", utbrøt en cockney konstabol, "det kunne ikke vært verre om alle Londons' busser var sluppet løs på Piccadilly".

Det store flertall fanger, offiserer så vel som mannskap, later til å være i godt humør. Den hatefulle høymodighet som tidligere kunne spores blandt tyske fanger, er forsvunnet. Spytter de, så spytter de på marken og ikke i fangenvokternes ansikter. For oss er krigon over, er hva de fleste har hatt å si. De som har hatt tid til det, har pakket alle sine eksempler ordentlig sammen og akter tydeligvis å ha en så komfortabel fangetid som mulig. De fleste synes at de har særlig fortjent en hvilekur. Mange forteller at de har vært med på fire 1-års-krigsoffensiver mot svake fiender og senere holdt Tunisien et halvt år - nå bør de pensjoneres for resten av krigsen. Alle vil helst bli sendt til England. Kanada er de redde for, dels på grunn av恐怖risikoen, dels på grunn av den repatriering etter krigsen. Selvsagt finnes det også en og annen utilfreds og bosvarlig krabat blandt fangene, men de blir gjerne spørke hvis de britiske fangenvokterne sier at de aktører å overgi dom til polske fangenvoktere!

Generalmajor Borowitz, sjefen for den 15. tyske panserdivisjon, begynte å gråte bitterlig da han ble tatt til fange av en amerikansk panserdivisjon. Han uttalte: "Jeg er en general uten kommando. Jeg har sett min divisjon delt i to deler og mine panservogner knust. Jeg har ingen panservogner, intet artilleri, ikke engang en soldat.

Litt senere satte generalen seg ned og spiste sammen med to amerikanske oberster spinat og poteter, servert fra et feltkjøkken under et kamuflasjenett.

Nr. 64

Tirsdag 1. juni 1943 kl. 10.30

Utenrikskronikk ved dr. Arno Ordning. Alle venter at sommeren 1943 vil bringe avgjørende kamper på det europeiske fastland. Churchill sa i sin tale til den amerikanske kongress at tyskerne nu anslagsvis har 190 divisjoner på Østfronten foruten 28 fra vasallstatene, og den tyske propaganda lover nye, store operasjoner. Russene har også lett forstå at heller ikke de aktører begge sider av fronten. Verdet har lenge vært godt, og man har fra dag til dag ventet på at operasjonene skulle begynne. Det er foreløpig ikke skjedd, og det skyldes kan skje at begge partene foretrekker at den neden viser sine kort først. Idag offentlig gjør den tyske presse en artikkel av general Dietmar hvor han taler om fordelene ved Tysklands defensive posisjoner uten å nevne et ord om noen offensiv på Østfronten i år. Det kan være kauflasje, men det er også mulig at tyskerne etter det totale nederlag i Tunis har oppgitt planen om noen stor offensiv i øst. Foreløpig innskrenker begge partene på Østfronten sig til å bombe hinannens forsyningsbasar fra luften. Tyskland har i alt 5 000 fly i forreste linje, derav ca 2 000 i Russland. Det oppgis ikke noe tall for de russiske flystyrker, men det ser ut til at de er sterke enn tyskerne både kvalitativt og kvantitativt.

I Middelhavet har de allierte satt i gang en storstilt luftoffensiv. Det er mottatt sannsynlig at den er forspillet til en invasjon. Den er i første rekke rettet mot fiendtlige flyplasser og havneanlegg, men målet er i like høy grad å tvinge fiendens flyvåpen til å ta opp kampon for å ødelagge det og sikre alliert kontroll i luften. Fienden har adskillige fly i dette området. For kort tid siden fantes det 1 000 tyske fly i Italia og et noe større antall italienske. De har valget mellom å opta den ulike kamp mot det allierte luftvåpen eller å utsette landet for uhemmet bombing. Det ser ut til at fienden i det lengste forsøker å holde sine fly tilbake som reservo i tilfelle av invasjon. Men denne politikk kan ikke følges utover en viss grense. De allierte bomber ikke bare kommunikasjonssentre, teknisk, sjølager og kraftverk, men de truer også med å ødelegge større mengder fly på bakken. Det og helse den italienske vestkyst er nu utsatt for kontinuerlig bombardement, enten fra syd eller nord.

Samtidig fortsetter den allierte flyoffensiv mot Tyskland. I forrige uke ble det meldt at britiske bombefly hittil i kriget har sluppet 100 000 tonn bomber over Tyskland, mens de Luftwaffe i alt har sluppet 25 000 tonn over Storbritannia, deriblant 7 500 tonn over London i løpet av et år. De britiske angrep er hovedsakelig rettet mot Ruhrrområdet, og det er åpenbart meningen å sette den tyske industri her ut av funksjon. En tredjedel av den tyske tungindustri befinner seg i dette området, uten store kullgruber og andre krigsviktige fabrikker. Ruhr har den fordol at det ligger forholdsvis nær de britiske flybasor. Angrepet mot Ruhr nådde et foreløpig høydepunkt ved bombingen av Dortmund i forrige uke, da det ble sluppet 2 000 tonn bomber over byen i løpet av 1 time. Under det største angrepet på London i april 1940 ble det sluppet 450 tonn bomber på en natt. Ruhrdistriktet er sterkt forsvarst med antiluftskyts og nattjagere, men allikevel er entallet av tapte britiske fly langt under 10 % som man regner for en forsvarlig tapsprosent. Hvis man regner med tapot av flyvere i forhold til den bombelast som lastes ned, er stillingen langt gunstigere enn før for de allierte, da hvert fly nu fører flere bomber.

Parallelt med nattbombingen går i Middelhavet og over Vesttyskland de amerikanske dagangrep av flyvende festninger og Liberator bombefly. Sidon det første dagangrep for ca et år siden har man eksperimentert sig frem til stadig mere effektive former. De amerikanske bombefly fører mindre bombelast enn de britiske nattfly og dører akjonsradius om mindre, men til gjengjeld har de en større treffsikkerhet. De er ikke bare i stand til å ramme krigsviktige mål midt i blinken, men de er også slik utstyrt at de kan ta kampon op mot fiendens jagere. I mai blev ikke mindre enn 351 fiendtlige jagere skutt ned av dem. De britiske bombeflyt over Nordfrankrike har ikke bare til hennikt å bombe strategiske mål. Den har også til offensiven i vest har ikke bare til hennikt å bombe strategiske mål. Den har også til hensikt å tvinge fienden til å bruke mest mulig at krigsmateriell til forsvar. Tyskene må nu koncentrere styrkene sine i vest, og innen krigsindustri- og helse selvfølgelig den offensivs armes slagkraft.

De kontinuerlige luftangrep er en stadig sterkere påkjenning for den tyske moral. Propagandaen møter krisen på to måter. På den ene side lover Goering skrekkelige repressalier. Tyskerne har ennu en mindre styrke av bombefly i reserve i vest, og de kan naturligvis overføre fly fra Østfronten. De har ennu en betydelig flyproduksjon. Men hovedvekten legges på jagerfly, og tapene ved en kraftig luftoffensiv over England valdo bli for store. De allierte har beholdt sitt tekniske forsprang både hvad jager- og bombefly angår. Det er derfor lite sannsynlig at der vil bli foretatt repressalier av noen betydning. I den senere tid har tyske jagerfly foretatt store raids om dagen og om natten. Det er enkelte hurtiggående jagerfly som greier å slippe ubemerket forbi luftforsvaret. De kaster bomber mot tilfeldige mål og forsøker så å lure sig tilbake. De kan naturligvis øve skade. Således blev i forrige uke en skole truffet, og flere lærere og skolebarn omkom. Men de er uten enhver militær betydning, og det er fullstendig latterlig når den tyske propaganda trekker sammenligninger med vinteren 1940-41. - På den annen side har tyskerne og italienerne satt i gang en propaganda som skal vise at bombingen er grusom og nyttelös og som hevder at det var Storbritannia som begynte bombingen av civilbefolkingen. Særlig henstiller den spanske presse inst i engangene til de krigførende å stanse bombingen. Det er tegn til økende nervøsitet hos aksemaktene.

Det står fast at det var tyskerne som uteksperimenterede metoden med bombing av civile mål under den spanske borgerkrig, og det finnes ennu dom som husker terrorangrepene mot Warzava, Kristiansund, Rotterdam og Beograd for bare å nevne noen få. Under bombingen av London bad Mussolini høitidelig om å få lov å være med. En sak for sig er det at hans deltagelse blev en yndelig fiasco. France bombarderte alle større byer i det revolusjonære Spania. Mange tusen mennesker mistet livet. Det finnes ikke en eneste mann eller kvinne utenfor Tyskland som tror at Hitler noen sinne har tatt eller kommer til å ta humanitær hensyn i sin krigføring.

Bombangrepene mot Tyskland vil øke. De allierte vil ikke mangle midler til å gjennomføre sine planer i den retning. Produksjonen av bombefly i Storbritannia er nu oppa i 6 200 og over 500 store bombefly. Et stadig større antall spesialtyper av fly bidrar til å øke det tekniske og kvalitative forsprang.

Det beste svar på den tyske propaganda er gitt av den britiske luftmarskalk Harris i en tale. Han uttaler at tyskerne er slatt ut i luften og de vil aldri mere kunne nå oss igjen. De har sådd vind og høstet storm. Goering skrøt i sin tid av at det aldri ville falle en eneste bombe over Berlin. Nu har vi hittil sluppet 100 000 tonn bomber over Tyskland, og virkningen av de nesten 100 000 vil bli enda følligere. Churchill sa i sin tale til den amerikanske kongress, hvor man hadde diskutert spørsmålet om det var mulig å få en ende på krigen gjennom bombing: Det er vel verdt et forsøk, forutsatt at ingen andre forholdsregler blir forsømt.

Kveldens nyheter:

Flyangrep. Flyvende festninger angrep igår på Foggia på Italias østkyst for annen dag på rad. Det ble iakttatt treff på flyplasser og kommunale bygninger og brander på jernbanetomten. Amerikanske bombefly har rettet nye angrep mot mål på Sicilia. Dokkanlegg og jernbaneanlegg ble truffet. Mål på Sardinia og Pantelleria og skip i Egeerhavet ble også angrepet. Søndag ble Napoli angrepet av over 100 flyvende festninger. Mange fiendtlige fly ble ødelagt på flyplassen, og en lastebåt og en tankbåt på havnen i byen ble senket av bomber. En fiendtlig fly ble ødelagt igår. Alle allierte fly kom velberget tilbake til tross for kraftig motstand fra jagerfly. Søndag natt ble Wuppertal i Tyskland angrepet og det ble kastet 1500 tonn bomber over byen. Da engelskmennene angrep byen, brente det fremdeles i Essen og Dortmund etter de foregående angrep mot disse byer. I forrige uke ble det kastet gjennomsnittlig 1 000 bomber hver natt mot Tyskland. I alt deltok omkring 12 000 flyvere i angrepene. Igår natt angrep britiske bombefly mål i Cherbourg, Viissingen, Zeebrugge og Cannes. 4 tyske jagerfly ble ødelagt over Englands sydøstkyst i ettermiddag.

Frankrike. Franske krigsskip som har ligget avsporet i Alexandria siden 1941, blir nå bevevet og vil ta del i kampane mot aksemaktene. Det gjelder skagskipet *Lorraine*, 4 kryssere, alle bestykket med 20 tons kanoner, 2 destroyere og 1 undervannsbåt på 14 000 tonn. - Den franske komite, som vil bli Frankrikes midlertidige regjering, holdt igår sitt første møte i Algier under forsete av Giraud og de Gaulle.

Russland. Det raser heftige kamper nordøst for Novorossisk, hvor kraftige tyske motangrep er blitt slått tilbake. Tyske forsøk på å gjenerobre tapt terrong i Lissjansk i det midtre Donetsområdet har slått feil.

Briternes samlede tap av falne og sårede i de første tre krigsår er 514 993 menn. Menn fra Storbritannia utgjør 53 % av dette tall. - Det blir oplyst i Amerika at de amerikanske skipsverftene nu bygger handelsskip fire ganger hurtigere enn de blir senket.

Torsdag 3. juni 1943 kl. 19.0

3. årg.

Nr. 65.

Middelhavsområdet. Dagens allierte kommuniko fra Nordafrika melder at lette britiske flåtestyrker natt til igår ga seg i kast med en italiensk konvoy utenfor Kap Spartivento i Syd Italia. Kruppene pågikk ca. 6 km fra fastlandet, og det kom til heftige strider mellom de allierte flåteenheter og de italienske eskortefartøy. En italiensk destroyer ble satt i brann og drev på grunn; en torpedobåt ble senket og to lastebåter i konvoien ble også skutt i senk. De allierte styrker led ingen tap. - Angrepene mot de italienske øyene fortsetter. Allierte fly har igjen angrepet Pantelleria og øya Sint Anticko, ikke langt fra Sardinia, igår. I Egeerhavet er to seilskip blitt angrepet av allierte fly og senket, tre andre ble skadet. - Den amerikanske krigsminister uttalte idag at allierte skip nå kan gå fra den ene enden av Middelhavet til den andre nesten uten å bli angrepet. De to siste kommunikeer fra Russland forteller at 186 tyske fly er skutt ned i luftkamper over Russland. 123 av de fiendtlige fly ble skutt ned av russiske jagerer under tyske angrep mot Kursk, russene mistet selv 30. Det var ca. 500 fiendtlige fly som deltok i angrepene mot Kursk, de kom i flere bølger, men byens forsvar var meget effektivt, slik at altså ca. 25 % av de angripende fly gikk tapt. Under luftkamper i nærheten av Novorossisk er 37 tyske fly skutt ned, og på Lenigradfronten er 25 fly gått tapt for fienden. - På Kalininfronten nord for Moskva hadde det tyske infanteri slått de russiske avdelinger litt tilbake forloden, russene er gått til kraftige motangrep og har gjenvunnet det tapte terrong og befestet sine stillinger.

Flyangrep. I mai måned kastet det britiske flyvåpen ned 12,5 tusen tonn bomber over Tyskland, bare i forrige uke ble det sluppet 7,5 tusen tonn over de fire byer Dortmund, Büsseldorf, Essen og Wuppertal. Det er den største bombelast som noensinne er blitt kastet på så kort tid. Ryane i Ruhr-distriket ble dessuten utsatt for ødeleggelser etter sprengningen av Möhne- og Ederdammen. Fotografier fra Dortmund viser at et område på 250 hektar i byens sentrum er fullstendig rasert, lokomotiv-verkstedene i Essen vil være ute av virksomhet i tre måneder, og vognfabrikken kan ikke komme i gang da første to måneder. Forsvrig er 200 av 300 fabrikksbygningene alvorlig skadet. - De britiske utfall mot tysk og tyskokkupert området resulterer i 150 ødelagte lokomotiver for fienden hvor måneden. Igår ble 11 lokomotiver ødelagt i Frankrike og Belgia. 10 lektere ble senket. Utenfor den nederlandske kyst ble en væpnet tråler ødelagt og tre andre ble skadet. Støpejerns ødeleggelsen av landens kommunikasjoner i Tyskland har stor betydning. Støpejern og stål fabrikken i Ruhrområdet blir sendt til andre steder i Tyskland for videre bearbeidelse og er avhengig av transport. Tyskerne forsøker nå å flytte flere av de store produksjonscentra sørover - lengre bort fra allierte angropsbasen - men dette lar seg vanskelig gjennomføre da den tyske tungindustri i Ruhr har alle de naturlige hjelpekkildene på stedet. Kullleirene lar seg ikke flytte med. 2/3 av Tysklands jern- og stålproduksjon og 1/5 av alle Tysklands våpen blir produsert i Ruhr-distriket.

Amerika. I mai måned er det blitt bygget gjennomsnittlig 6 skip om dagen. Tempøet ved de amerikanske verftene er derved nå blitt høyere enn det president Roosevelt i sin tid satte seg som mål. I løpet av de siste fire måneder er det blitt bygget flere tankbåter enn det er blitt senket. - Man antar at president Roosevelt vil blantet i kultgrubestreiken i nærmestiden. 5000 kullgrubearbeidere er innblandet i streiken.

Kina. Fra Chungking meldes at 30 000 japanere er blitt såret eller dropt under kamper i Midt-Kina som varte i 15 dager.

Den nasjonale ungdomstjeneste. Det er nå nesten 1½ år siden loven om den nasjonale ungdomstjeneste kom. Den skulle gjelde all ungdom mellom 10 og 18 år, og myndighetene rogn med at mellom 50 og 60 tusen gutter og piker skulle innskilles. Ifjor ble det gjort en del forsøk på å få igang en slik ungdomstjeneste i do distrikter hvor NS følte seg sterkest. I år er det igjen gjort en del forsøk på Vestlandet, Sørlandet og i Trøndelag. Også i Narvik og i Hammerfest er det blitt satt i gang leirer. Barnas foreldre nekter i stor utstrekning å sende sine barn til denne tjenesten, og ca. 40 foreldre har sittet inne i kortere eller lengre tid fordi de har nektet å la sine barn gå til NSUF's møter. Leirene blir ledet av ganske unga uerfarne hirdfolk. I Agden ved Snåsa i Nordtrøndelag var leieren for ganske unga og for pikene en 15-åring. Selv NS-folk har innsatt guttene en 16-årig hirdmann og for pikene en 15-åring. Selv NS-folk har innsatt mangelen ved leirene, og "Biskop" Zwingmeyer har protestert overfor "minister" Schanche og "ungdomsfører" Axel Stang. - Matstelllet i leirene er høyst skandaløst, og barna blir straffet umenneskelig om de har forbrutt seg mot sine ledere på noen som helst måte.

HOLLAND STÅR FAST. Køtstanden i hjemlandet, som stadig blir kraftigere, utgjør en stadig inspirasjon for hollenderne i England, og alle ventet med utålmodighet på den dag da Holland etter skal bli fritt, beretter en av sjefene for det hollandske informasjonskontor i London, Dirk J. F. de Man til representanter for den svenske presse. De Man befinner seg i Sverige for å inspirere den hollandske informasjonsstjeneste i Sverige. Før den tyske invasjonen var han korrespondent for den ledende sosialdemokratiske avis i Amsterdam, Het Volk. Han forteller her om Hollands skjebne i denne krig, som så mygt minner om Norges, og gir interessante opplysninger om hvorledes kampen har fortsatt siden den militære motstand brøt sammen i midten av mai 1940 og drenningen og hele rehjeringen tok sin tilflukt til London.

Ingen hadde en tanko på å gi opp, og den første oppgave ble mobiliseringen av ressurser som sto til rådighet. Disse ressurser var på ingen måte ubetydelige. Nederlandske Ostindien, som da ennå ikke var angrepet av Japan, hadde veldigo forråd av livsviktige råvarer, som nå ble stilt til de allierte forføyning. Derfra kom også store pengebidrag til innkjøp av fly og annet krigsmateriell. Videre greide stortredet av den hollandske handelsflåte, som oppgikk til omkring 2 mill. tonn, å unngå, og ble med sine besetninger et umurderlig bidrag til den allierte krigsforsel. Lange fartøy er siden da gått tapt, men hollenderne har fått andre, nybygde, til erstatning. Av landets mygt store gullbeholdning ble også storteparten reddet. Disse forråd har gitt den hollandske regjeringen slik finansiell styrke at den ikke bare har kunnet botale punktlig alle sine utenlandske lån, men også kunnset botale kontant for alle materialkjøp. Holland er således det eneste av de allierte land som ikke har behovet å ta imot hjelpe fra USA i henhold til låne- og leie-loven, forklarer Dirk de Man. Hollenderne fordrar ikke å komme i noen slags avhengighet av andre. Gjennom et kongelig dekret er videre aktionen i utlandet tilhørende hollandske medborgere innen okkupert territorium stillet til rehjeringens forføyning for den tid krigens varer.

Litt etter litt har man også skapt en ny hollandsk krigsmakt. Av armoen kunne bare mindre deler komme seg unna, men alle hollendere i utlandet er mobilisert, og disse og frivillige fra 24 forskjellige land er satt opp i den kongelige nederlandske brigado, Prinsesse Irene, som nå i England ventet på å få gå i land på kontinentet. De krigsfartøy som lå i hjemlandet hadde lettere for å unngå, og har siden den gang deltatt i mange operasjoner. Hollandske ubåter er virksomme i Middelhavet og Det karaibiske Hav. Storteparten av flåten lå imidlertid i Ostindia, der den ble sonket under amerikansk kamper mot japanerne i Java-sjøen. Den hollandske admiralen Doorman visste at fiendens overlegenhet var knusende da han heidte sitt berømte signal: "Jeg angriper! Følg meg!" Et hollandsk flyvåpen er også skapt fra nytt i England. Hollenderne har også divisjoner under det britiske Coastal Command, med den orangefargede triangelen malt ved siden av det britiske merke, men dessuten tjenestegjør mange hollendere i britiske jagør- og bombefly. Flere ganger har det hundt at hollandske piloter i hjemlandet har fått tak i maskiner og dørvt flyget dom over til England røtt for nosen på tyskerne.

Forutet å føre krig trøffor den hollandske regjering forberedelsor for den dag da landet blir befridd og freden vender tilbake. Det kommende gjennoppbygningssarbeide fyller tankono mer og mer. Allerede lenge har regjeringen kjøpt opp og lagret lovnedsmidler og mange andre forsyneheter som det gjelder å få fram til Hollandså snart som mulig, når den tiden kommer.

Hva som politisk holder motet oppo hos oss, også de de vanskeligste stundor, sier, de Man, er vissheten om den ånd som rår blandt landsmennene der hjemme. Alle rapporter tyder på at denne ånd er beundringsverdig. Vi gjør vårt bestre for å holde oss i kontakt med hjemlandet, og vi vet ganske godt hva som skjer der. Motstander er stadig økot i styrke. I mange kirker løser stadig modige prester forbønder for Dronningen og regjeringen. Det hollandske folket står fast, til tross for at 10.000 er tvunget til å fara til Tyskland som arbeidere.

ARBEIDSMOBILISERINGEN. Det ble i forrige uke utsendt 5000 telegrafiske innkallelser til arbeidsmobiliseringen fra Oslo Arbeidskontor. De innkalte ble pålagt å møte forskjellige steder i byen. Til Vahls skole var det innkalt 400, hvorev det møtte ca. 50 %. Det ble opplyst at de skulle arbeide i Tromsø, men dagen etter ble de satt ombord i båt i Oslo - med ukjent bestemmelsessted.

Vi minner om at ingen må etterkomme noen innkallelse fra Arbeidskontoret eller fra tyskerne i anledning av tvangsmobiliseringen. Det påligger enhver å gjøre denne ordre kjent i videst mulig kretsor.

DEN SYVENDE JUNI. Den syvende juni 1905 er en merkepol i Norges historie. Etter de nærmeste århundrora, da vårt land og vårt folk var prisgitt fremmede herrors vold, var den nasjonale selvstendighetsvilkjen sprunget ut i full blomst. Sluttstolen ble lagt på det frigjøringsverk som ble påbøygnt på Eidsvold i 1814. Den sak som Henrik Wergeland levet og døde for, og som Bjørnson, Sverdrup og alle de andre åndens stormenn i det forrige århundres Norge stred for, ble ført fram til scier. Det siste bånd på vår nasjonale selvstendighet ble revet over; unionen med Sverige ble opploft. Norge var igjen blitt et fritt og selvstendig kongrike. Derfor er 1905 et stort år i Norges historie, en tid da alle partiskraker ble brutt ned og hele folket - uten hensyn til klasse eller sosialt syn - samlet seg i en sterkt folkesvilje. Det virket som en gjenfødsel, en fornyelse. Det var som selve nasjonalitetens idé ble opplevd av nordmannen i 1905.

Det er med stoltet blandet med vormod at vi nordmenn nå minnes 1905. Vi er stolte over at den mest hensynsløs terror ikke har grodd & kuo vår nasjonale ånd, og at tiden igjen har brutt alle skranker ned og skapt en enig nasjonal kampfront, som ingen makt skal kunne bryte ned. I kampen mot overfallsmennene er vår nasjon født påny, og den har funnet sin sjel i denne undertrykkelsens og smertens bitre tid. På denne syvende juni - etter alt å dømme den siste under tysk styre - fornyer vi vårt løfte om at striden ikke skal være slutt før det nazistiske voldshorredømmene er knust, og vårt land, vårt Norge igjen er fritt.

NORGES NÆRINGSSAMBAND. Nazistenes store mål er å få etablert Rikstinget. Når dette er brukt vel i havn, vil det bli sluttet fred mellom Norge og Tyskland, og automatisk vil følge mobilisering av nordmann mot våre allierte og mot våre egne landsmenn. Disse planer er det nazistene av all makt søker å realisere, og det er disse planer det norske folk må hindre fullbyrdelsen av.

Etter "statsakten" på Akershus 1. februar i fjor skyndte Quisling seg med å sette planen ut i livet. Rikstinget skal bestå av Kulturstinget og Næringsstinget. Quisling valgte å danne grunnlaget for Kulturstinget først. Allerede 5. februar kom loven om Norges lærersamband. Meningen var at alle lærere, prester, leger, advokater osv. skulle twangsorganisere i respektive "samband". Representanter for disse samband skulle så utgjøre Kulturstinget. Vi husker alle det svar Quisling fikk. Spontant kom protestene fra lærerne og prestene. Også andre grupper avviste blankt Quislings forsøk på å innlemme dem i "samband". Nazistene måtte gi seg. Nedrørlaget var totalt.

Nå forsøker de seg imidlertid på nytt; denne gang med Norges Næringssamband. Alle næringsdividende i landet skal tvinges til å tilhøre et eller annet næringsforbund. Disse danner tilsammen næringssambandet. I spissen for dette sambandet står den kryktede NS-direktør Alf Whist med titelen president, mens nazistene "minister" Frothøim og general-konsul Hilditsch er visepresidenter. Til å begynne med hørskøt det en del uklarhet om hva opprettelsen av Norges Næringssamband egentlig betød. En del firmaer fikk beskjed om å slutte seg sammen, men de firmaer dette gjalt skulle få anledning til å drøfte sammenluttingen seg imøllom og til å finne en ordning som skulle være til boste for alle partier. Men snart skjønte en jo at den eneste part som ville ha beste fordel av en slik ordning var nazistene. Begge propagandmessig og reelt ville det ha stor betydning for nazistene om firmaene "frivillig" hadde funnet en løsning. Nå ser vi svaret også her: de firmaene det har gjelder, har valgt å la forretningene bli stanset framfor å bli et redskap for gjennomføringen av de tiltak nazistene ønsker.

Ved første øvokast kan det se ut som en her yter et offer. Men i virkeligheten er det ikke så. Vi kjenner nazistenes meftalitet så godt at vi vet at de ikke tar hånden, men sluker en helt. Den voi som er utpekt må følges av alle næringsdividende i vårt land. Klart og sikkert må det komme fram at det som nazistene nå søker å skape skal bli som alt annet de foretar seg: gode konstruksjoner uten indre liv.

Parolen er: Ingen må motta tillitsverv i Norges Næringssamband eller noen av dets underavdelinger. De som allerede har tillitsverv i noen næringsgruppe, må frasi deg det. Ingen må søke bistand eller henvende seg til den næringssammenslutningen han twangsmessig sorterer under. Ingen som måtte bli innkalt møter fram til møter eller generalforsamlinger.

ARBEIDSMOBILISERINGEN. Det totale landsførrederi nazistene har begått i forbindelse med den såkalte "nasjonale" arbeidsinnsats, møtes og må fortsatt møtes med den mest absolutte vilje til å gjøre denne tjenosten for fienden illusorisk. Vi vet at de som ble utkalt i den første tiden, før en var helt klar over rekkevidden av dette nye ansklag mot vårt folk, nå gjør sin plikt og at arbeidstempoet er bestemt ut fra det hensyn at en er tvunget til å gjøre folkoretsstridig krigsarbeid for landets fiender og overfallsmenn. Alle som har pågående eller kjente ute på tvangsarbeid må sørge for at denne innstilling blir fullstendig. For dem som heretter blir utkalt gjelder det som vi før har

Mappe 41
Ekspl. 67
Arg. 1943
Jfr.

3912

L O N D O N - R A D I O

Nr. 67.

Fredag 11. juni 1943.

O. V. 3. Arg.

^{2.}
sikt på, at en skal søke alle utveier for å unndra seg slavearbeidet. De tyske okkupanter har selv gjennom sitt totalte nørst i landet brutt alle rettsregler og innført gangstørmetoder i sine angrep på vårt folk. Vi svarer med - på Haagkonvensjonens og folkrettsens klare grunn - å unndra oss eller gjøre illusorisk det tvangsarbeid som rettsstridig blir pålagt oss av landets fiender.

NYHETENE SØNDAG KVELD :

Luftoffensiven mot Italia. En stor styrke flyvende festninger gikk igår til angrep mot orlogshavnen i Spezia i Genua-bukten. Til tross for at Spezia har en av de viktigste orlogshavnene i Italia, vendte alle angripende fly tilbake. Krigskorrespondenter melder at over 100 flyvende festninger deltok i toktet, og at hele bombelasten var kastet i løpet av 6 minutter. Dagens allierte kommunike melder at det er oppnådd bombetreff i havnekvarteret og blandt krigsskipene, og at store eksplosjoner og branner oppstod. De tre 35.000 tons slagskip, Vittorio Veneto og Roma befant seg i havnen i Spezia i full boredekk, men ifølge krigskorrespondentene kunne man ikke observere om disse ble truffet eller ikke. - Britiske krigsskip bombet attor Pantelleria igår i grålyssningen, senere på dagen ble øya angrepet fra luften. Ingen fiendtlige fly gjorde forsøk på å angripe de allierte flåtestyrker, og kystbatteriene ydet bare svak motstand. Mål på Sardinia og Catania på Sicilia ble også kraftig bombet. Skipsfart langs vestkysten av Hellas og i Egeerhavet er blitt angrepet. Fra alle disse operasjoner savnes 4 allierte fly, 6 fiendtlige er blitt skutt ned.

Russland. Russiske fly fortsetter sine angrep mot Orel, og angriper nå jernbaneknutepunktene Briansk og Karasjov i Orelfremsspringet. Tillslands fortsetter oppholdet i kamponen, og dette skyldes det forandrede herredømme i luften. Bare i mai har tyskene mistet 2069 fly i Russland. Til disse enorme tap kommer alle de fly som er skutt ned eller ødelagt av amerikanske og engelskmennene på andre fronter. Alt i alt overstiger de tyske flytap langt den produksjon den tyske flyindustri kan prestere.

Revolusjonen i Argentina. Det blir meldt fra Buenos Aires at den aksøyennlige presidenten Castillo lørdag ble styrtet av de væpnede styrker med støtte av folket. Det blir meldt idag at den nye regjeringen er dannet. Statsminister er general Rozen, visestatsminister general Zuero og krigsminister general Ramírez. Forøvrig er alle regjeringensmedlemmer militære med undtagelse av finans- og justisministren som er civilpersoner. - Det hersker nå fullstendig ro i landet. Det radikale parti har moddelt at det støtter det nye styret. I Brasil er meldingen om at president Castillo er styrtet mottatt med begeistring, da en ventet at Argentina vil slutte opp om det pan-amerikanske samarbeid og bryte med aksjon. De tyske kommentarar til revolusjonen er overfor det fjerne østen at dette er en ren militær revolusjon som ingen ting har å gjøre med politikk. Samtidig fremholder den tyske radio overfor sine europeiske lyttere at revolusjonen skyldes vedvarende amerikanske intriger, og beklager at nok et land er kommet under amerikansk undertrykkelse.

Statsminister Churchill kom lørdag morgen tilbake til Storbritannia. BBC's medarbeider, Robert Donat, gir en skildring av hans reise. Fra Amerika flyg han til Gibraltar, og videre til Nordafrika, der han sammen med utenriksminister Eden har besøkt de britiske og amerikanske armeer. Han var først i Alger, siden flyg han over Atlasfjellene til Tunis, der han besøkte mange av de små byene som har fått store navn gjennom krigen i Nordafrika. Etter ankomsten til London igår hadde premierminister Churchill en opplykklig et møte i parlamentet, der han førte forsete. - I Nordafrika hadde statsministeren også konferanser med generalene de Gaulle og Giraud og andre medlemmer av det franske nasjonalråd.

Ny viktig erklæring av general Giraud. General Giraud har over Alger radio avgitt en viktig erklæring til det franske folk. Giraud uttalte blandt annet at motstanden mot fienden ikke lenger er organisert av flokker av stridsmenn. Mellom ham og general de Gaulle var det kommet til fullstendig enighet. Den dag er ikke fjern, uttalte generalen, da kanontordenen vil blande seg med lyden av kirkoklokken som vil forkynne vår seir fra Dunkerque til Marseille, og fra Cherbourg til Metz.

Norsk marinotokt. Like før midnatt den 5. juni senket norske lette flåtestridskroftor et tysk forsyningsskip i leden inn til Trøysø. Eskorteringsfartøyet ble skadet. Til tross for kraftig ild fra kystbatteriene og forsvar fra det tyske forsyningsskip vendte de norske marinefartøyene tilbake til sin base bare litt skadet og med et lite antall sårede.

Tyskland. Den tyske rustningsminister, Speer, talte igår til det tyske folk gjennom radio. Han fortalte at den tyske produksjon av ammunisjon nå var 6 ganger så høy som i 1941, men uttalte ikke desto mindre senere at det var av ytterste viktighet at man snart på ammunisjonen da man hadde store vanskeligheter med å fordelte den til alle de forskjellige frontene. - Siden talte Goebbels. Hans tale var spesielt mod trusler og undskyldninger overfor hjemfronten, og la vekt på å bortforklare likheten med 1918. Førsøksforskjellen som betød alt, var, sa han, forskjellen på arbeiderne den gang og idag. Han la dog ikke skjul på at han var misfornøyd med hjemfronten.

³
NORDISK SAMARBEIDE. Nygårdsvold har i London holdt en tale om retningslinjer for det framtidige nordiske samarbeide. Talen kommenteres ivrig og irritert av den svenske presse. Stockholmstidningen skriver:

"Den norske statsminister Nygårdsvolds siste foredrag i London hadde en tydelig brodd til Sverige. Når han snakket om land hvilket nøytralitet kan ikke kunne diskuteres, hadde han sikkert Sverige i tankene. Og man behøver ikke være i tvil om at det var vårt land hr. Nygårdsvold siktet til, da han gjorde sine kritiske anmerkinger til debatten om nordisk politisk samarbeide i fremtiden. Adressen er jo fullt klar, da han uttalte at det ikke ville være heldig om "noen av de land som har unngått krigen eller okkupasjonen begynte at oppstre som ledere eller læremestre for de okkuperte." Når man løser uttalelsen som denne, kan man jo spørre seg hva egentlig meningen er med en polemikk som denne. Norge er jo ikke gått med i krigen frivillig. Den er blitt påvunget landet mot dets vilje. Hvis nordmennene ikke var blitt overfalt, ville de sikkert vært like ivrige etter at holde sitt land utenfor krigen som vi er det her i Sverige. Vi forstår at de er fortvilet over den ulykkelige skjebne som har rammet Norge, men de savner enhver grunn til å bebreide andre som i likhet med Sverige hittil har holdt utenfor krigen, for at de forsøker at bevare sin fred."

Sveriges stilling utenfor krigen kan aldri børve oss retten til å si vår moning om de nordiske problemer. Noen krav på lederskap har vi aldri stilt, men vi benektor bestemt at en, være seg frivillig eller ufrivillig deltakelse i krigen kan skaffe noen fortrinnsrett.

Svenska Dagbladet skriver bl.a.: "Naturligvis forbeholder vi oss her i Sverige rett til uten hemninger og fra forskjellige synspunkter å betrakte de måter hvorpå en best kan trygge Nordens fremtidige frihet og fred. Vel vitendo at nordmenn, dansker og finner i den nærværende situasjon hverken har samme anledning eller også samme interesser. I Danmark og Finland har man ikke hørt noen kritiske røster mot denne svenske opinion. Fra ansvarlig norsk hold er det også vist både sympati og forståelse for det åndelige svenske forbedelsesarbeidet. Men vi har også, som nå sist hos statsminister Nygårdsvold står på en nøytralitetsfront. Herunder må man også ta i betraktning den innviklete situasjon, hvor en landflyktig regjering selv i et vennskapslig og alliert land befinner seg. Tilfellet Sikorsky er på en annen måte en bekreftelse på dette. Med rette henviser statsminister Nygårdsvold til den avgjørende betydning som etter krigen tilkommer hjemfronten i Norge. Denne er kanske ikke slik innsett at den vil være mer "atlantisk" enn Atlantorhavsmakten."

Riksдagsmannen Øverstrøm skriver i Venstre Norrlands Allahanda i anledning av den norske statsministers Sverigekritikk at Nygårdsvolds politiske karriere har store utsikt til å være avsluttet i samme øyeblikk som krigen opphører. Når det snakkas om Norden, står fullfall ett spørsmål ubesvart: hvordan det ville ha gått, hvis forsvarsressursene i de nordiske land ved verdenskrigens utbrudd hadde vært så sterke over hele linjen som for eksempel de svenske er idag. Riktig nok er det sannsynlig at hr. Nygårdsvold ikke har noen personlig interesse av det spørsmål drøftes inngående. Muligens vil det passe ham personlig best at man ikke undersøker i hvilken utstrekning tilstanden innen Norges forsvarsorganisasjon innvirket på de ulykkelige begivenheter, men mange av hans landsmenn ønsker nok etterhvert å snakke inngående med ham om dette."

Dette skriver svensken. - Det er holt igjennom sjøfølt av den svenske pressen å spille den norske regjering ut mot det norske folk. Hva vi vil spørre Nygårdsvold om etter krigen, er en sak som utelukkende angår oss, og som svensken ikke har noe med å blande seg bort i. De må så gjørne diskutere etterkrigsproblemene. Vi er gla for den forståelse og varme sympati som store deler av det svenske folk har vist i disse vanskelige årene. Vi er takknølige, for det storstilte hjelpearbeide som er gjort der. - Vi er gla over den holdning Sverige har tatt overfor Quisling og quislingene. Vi er klar over den moralske betydning det har vært for vår kamp her hjemme å ha ryggen noenlunde fri og kunne romme østover når farene ble for overhengende. Vi er klar over at Sveriges voksende forsvarsevne også kan ha sin betydning for Norge i en gitt situasjon.

Men vi er også här rett til å være forbant over Narvikstrafporten, permittontogen, transittillatelsen for alle tider storste divisjon på 100.000 mann til Finland. Vi er forbaut over all den hjelpe som direkte og indirekte er ytet våre dødsfiender av brodørfolkets kårne menn. Vi er forbaut over tillatelsen til transport av norske fanger gjennom svensk territorialfarvann, og den montaliteten som gir seg utslag i svensk lynoksprosoparapason av Knaben Molybdengruver mot betaling i norsk fisk. Vi er i krig med Tyskland. Vårt flyvåpen og vår marine deltar aktivt i krigsoperasjone. Vår handelsflåte står direkte i krigens tjeneste. Hvis Tyskland vant krig,

2.

ville Sveriges frihet og selvstendighet ikke være en sur sill-verdt, inneklomt mellom naziredet Norge og Danmark i vest, Finland i nord, Baltikum i øst, og Hitler-Tyskland i syd.

Vi hjelper til å vinne krigens. Sverige ikke. Det er en jernhard realitet. Om vi har valgt denne situasjonen selv eller den er oss påtvunget er i denne forbindelse også likegeldig. Om vi var uforberedt eller ikke dette noe spesielt norsk fonnon. Det var en situasjon vi delte, foruten med Sverige, med alle de nasjonene som virkelig reiste seg til kamp mot nazityranniet. Det er en utsøkt moning i Norge at Sverige har en eneste chанс til å rehabiliteres etter den opportunitetspolitikk det har ført under krigen. Og det er i aktiv deltagelse i kampanjen for nazismens nederlag. Det vil ikke være uløkt og sentimentalt å se bort fra slike synspunkter når fremtidslinjer for nordisk politikk diskuteres.

NYHETENE TORSDAY KVELD

Middelhavsmrådet. På Lampedusa har britiske marinestyrker vært i land og har utført rekognosering langs kysten. Styrkene vendte tilbake med tap av to menn. Den offisielle italienske fremstilling kan bare karakteriseres som et fantasiprojekt. Reuters korrespondent i Washington betegner aksjonen som et speidertek. De allierte luftangrepene på Pantelleria fortsatte i hele går. Øya ble kraftig bombardert både fra krigsskip og fra luften etter at garnisonen hadde avslatt å overgi seg. Dagens allierte kommunikasjoner melder at 12 fiendtlige fly ble skutt ned under luftangrepet tirsdag. Allierte fly fra Midtosten angrep flyplasser på Sicilia. Ved Catania ble 3 fly skutt ned og en hangar ødelagt. I Egearhavet ble to seilskip senket og et tredje etterlatt i synkende tilstand. Tre rekognoseringstekniker har godtgjort at det ble voldt stor skade under siste angrep på Reggio Calabria rett overfor Sicilia på det italienske fastlandet. Jernbanen til Napoli ble brutt og flere tog skadet. 15 motor av den østlige kaian ble ødelagt. Romaradioen melder at Mussolini har utnevnt en del nye prefekter, idet en rekke politisjefere på de steder som er blitt bombet av de allierte flystyrker på Sicilia, Sardinia og i selve Italia er blitt avskjediget. Flere prefekter er blitt forflyttet. Moddololsen kommer like etter at 21 fascistiske embetsmenn er blitt avskjediget. De sju gjenværende italienske embetsmenn i Tripolis er blitt internert. - I dag er det tre år siden Italia gikk inn i krigen. Fascismen har betydd krig, og krigen kan bare slutte ved fascismens ødeleggelse. - I Madrid er det fremkommet en ny amerikansk erklæring om at Spania også ønsker besidderors integritet vil bli respektert. En lignende erklæring ble gitt i Washington da de allierte gikk i land i Nordafrika.

Jugoslavia. Det jugoslaviske informasjonsdepartement i London melder at det pågår heftige kamper i Montenegro og i Serbia. Aksetropper understøttet av tanks og fly gjorde angrep på de patriotiske styrker som trakk seg tilbake til fjellene hvor kampane fortsetter. I Serbia har patriotiske styrker praktisk talt tilintetgjort en tysk bataljon. Russland. Flyoffensiven fortsetter på begge sider på østfronten. Det russiske flyvåpenet rettet natt til onsdag kraftige angrep mot tyske luftbasir. Over 150 tyske fly ble skutt ned eller skadet. Det russiske flyvåpenet mistet 21 fly. Av en styrke som angrep Volkhov-dalen ble 24 tyske fly skutt ned. Kommunikat fra Moskva melder at de store tap av fly blir mer enn oppvekt ved russernes egen flyproduksjon og ved støtten fra England og Amerika. Ellers har det ikke vært større operasjoner på østfronten. Det melder om rekognoseringer og artilleridueller. Ved Lissiansk er det mye tysk angrep slått tilbake. Den røde pressen slo i dag stort opp president Roosevelt svar til aksjonakten mot å bruke gass på østfronten. Presidenten minnet bl. a. om at hvort onkelt militært mål i Tyskland er åpent for allierte luftangrep.

Tyskland. Den britiske minister for økonomiske anliggender uttalte i går at den tyske produksjonen i Ruhrområdet ligger nedenfor 35 % under hva den gjorde på denne tiden i fjor. Nodgangen for hele Tysklands vedkommende er nedenfor 20 %. Tyske sjømilitære målsmenn fortsetter med å advare det tyske folk mot å vente seg for mye av ubåtene. Holland. De romerskkatolske biskopene i Holland har rettet en protest mot tyskernes oppførsel. I et hyldebrev av 16. mai har de protestert mot deporteringen av hollendere til Tyskland. Den åndelige motstandsgruppen hos den overveiende delen av det hollandske folk er ubrukt. Til tross for at det blir lokket mod volstand, lar det hollandske folk seg aldri nasifiseres.

Sverige. Den svenske avis Dagens Nyheter meddeler at svenskene ikke lengre vil leve i 45 skøyter til Tyskland. Tyskene bruker de svenske skøyteene som eskortefartøyer i Kielkanalen. En minnemelding om at den svenske regjeringen ikke lengre siden benektet at de svenske fartøyer skulle brukes i den tyske krigsforsel. Det fjernt østen. I Sentralasien har kineserne erobret Kungan og Itu ved Jang-Tso og angriper nå den viktige japanske basen I-Tschang. Fremrykningen oppover Jang-Tso-dalen fortsetter. Som en følge av den chinesiske seieren er det foretatt viktige endringer i den japanske overkommandoen.

LONDØN - ADIO

Nr. 67

Tirsdag 8 juni 1943 kl. 19.30

3. Arg.

Churchills tale. I formiddag reiste statsminister Churchill sig i Underhuset og holdt følgende tale: Eftersom de alliertes krigsinnsats går inn i den offensive fasen og utvikler sig stadig hurtigere og på stadig bredere basis, blir det nødvendig at stabene og de øverstkommanderende møtes hyppigere til rådslegning. Churchill omtalte så konferansen i januar 1942, det møte som fant sted i juni samme år og i Casablanca i januar i år. Etter dette ble det ført i begivenhetene, og han fant det nødvendig å reise til Washington for tredje gang. I Washington ble vardenkriken klarlagt for de amerikanske og britiske ledere i hele sin bredde. Det er selvsagt ikke riktig av mig, fortsatte statsministeren, å gi en fremstilling av de avgjørelser som ble truffet selv i store hovedtrekk. Det jeg kan si er at de femten dagenes samtalene i Washington kastet fullt lys over den engelsk-amerikanske politikk, strategi og økonomi. Churchill kom så inn på det besøk han hadde avløst i Nord-Afrika sammen med lederen for den amerikanske hær og flyvåpenet, general Marshall. Ved general Eisenhowers hovedkvarter hørsket full ro og orden. Han ga følgende erklæring: Det er inntyrende at det forstår storstilte operasjoner av land- og sjøstridskrefter som er i høyeste grad kompliserte og dristige.

Kampane i Nordafrika hadde kostet de britiske tropper i Tunisia alvorlige tap. 37 000 mann var døde, sårede eller savnede. Det samlede antall aksjonærer var 248 000, 24 000 mere enn det sist offentliggjorte tall. Det er helt oplagt at fienden hadde såpass som 50 000 falne. Aksjons samlede tap i Tunisia kommer dermed opp i 300 000, hvorav over halvparten er tvokoro. Alt dette er ikke regnet med de betydelige tyske og italienske styrker som man tok sig av da de forsøkte å sette over stedet eller komme seg bort luftveien. Det håp de næret om å komme seg unda støtte på en uggjemstengelig mur av britiske og amerikanske flåtestyrker. Man regner at bare 638 mann undslapp i alt. Tunisia og Stalingrad er de største militære katastrofer som Tyskland har opplevet i alle de kriger det har satt i gang. Hitler hadde ventet at Tunisia-armoen skulle holde det gærende til august, og denne opfatning deltes av den tyske overkommandoen.

I fredens dager ble folken i Det britiske samveldet og i De forente stater ansett for å være saktemodige og medgjørlige folkeferd, fortsatte statsministeren. Men enkelte nøytrale land tar felles når de går ut fra at det angelsaksiske parti vil komme svekket og utmattet ut av krigen, selv etter en seier. De vil komme til å stå sterke om noen gang før, både i makt og mot. Jeg vil ikke undlate å gjøre det klart, sa han, at de operasjoner som nu er forestående er blitt planlagt som et ledd i krigen i sin almindelighet. Han nevnte den store byrde som Russland bærer og beklaget at det onnlig var mulig å få Stalin med på en rådslegning. Men å løfte byrden for Russland og gi hurtig og effektiv hjelp i China er ikke et øieblikk ute av våre tankar og overlegninger, sa han.

Churchill kom derefter inn på de forskjellige krigsskueplasser. Vi briter må fremdeles anse krigen mot ubåtene som det viktigste, erklærte han. Men østfronten kommer inn som en god nummer to. De russiske arméene er i drabelig kamp med en hær som vi anslår til 190 tyske divisjoner og 28 divisjoner av vasallstater langs den 3200 km lange front. Det ser ut til at det er her en kan vente sig de langvarigste og mest innbakte operasjoner. Fienden trodde at felttoget i Egypt skulle bringe ham seier. Men det er nu blitt den fremste årsak til vår fremgang. Intet kan rokke vår beslutning om å knuse ham fullstendig både ved bombing og på alle andre måter.

De tiltak som ble ført i tatt ifjor sommer med langtrekkende fly til kamp mot ubåtfarten, har båret rike frukter, fortsatte statsministeren. Mai måned har vært den beste måned i ubåtkrigens siden Amerika ble med. Antallet av allierte skip som er blitt senket har hittil vært mindre og antallet av nybygninger større enn man hadde ventet i begynnelsen av fjoråret. I mai var tallene på ubåter som ble senket større enn nybygningen av ubåter i Tyskland. Nybygningene på den allierte side har overstoget tapene i forholdet 3 til 1. Den første uka av juni, som man imidlertid ikke kan ta som målestokk, er den beste på mange måneder. I løpet av de siste månedene er det blitt forøkt med kraftige angrep mot våre konvoier, sa Churchill videre, og vi har slått kraftig igjen i åpen kamp. Det er så mange ubåter nu at det er umulig ikke å støte på de strømmene som går i havet så man må kjompe seg frem. Men det er ikke noe å beklage seg over, for de samler seg om konvoiene og det er i nærheten av disse man har chans til å få has på dem. Tyskene har nu satt all sin lit til ubåtkrigene. Men jeg vil si at jeg er overbevist om at ubåtkrigene ikke kommer til å kunne stenge de forente nasjoner ute fra den endelige seier, mens luftkrigen vil vokse i omfang og voldsomhet.

Nr. 69.

Onsdag 16 juni 1943

2.

Hverken Churchill eller den amerikanske representant blandet sig op i de spontane forhandlinger mellem Giraud og de Gaulle, men de var meget glade da der blev opnådd enighet. Churchill uttalte at det som hadde gjort sterkest inntrykk på ham i Afrika var den gode ånd, kvalitet og organisasjon blandt de amerikanske og britiske tropper i Nordafrika og de nære og sterke bånd som nu er knyttet mellem den britiske og amerikanske hær og mellem de to folk. Hans eget forhold til Roosevelt hadde utviklet sig til personlig vennskap og altelse, sa han. Det kan ikke være tvil om at hvordan enn verden vil bli ordnet etter krigens avslutning, vil den bli bedre, rikere og sterkere, bygget på den troskap og den dype forståelse som er fremherskende mellom Det britiske samveldet og De forente stater.

Til slutt fastsllo Churchill at parlamentet, denne demokratiske institusjon som var grunnlagt på almindelig stemmerett, som har bevart sin makt og myndighet uinnskrenket gjennom hele krigen, denne forsamling har vist sig som det rette grunnlag og det rette redskap til å føre en seierrik krig, og den har vernet om statens sikkerhet på en måte som ingen har overtruffet hverken i moderne eller gammel tid.

Middalhavsområdet. Flystyrker fra Nordvestafrika fortsatte sine angrep mot Pantelleria i hele går. I flydeltagelse blev ødelagt. To allierte fly savnes. Mål på Sicilia ble angrepet av fly fra Malta. Pantelleria ble angrepet fra luften lørdag natt og hele søndag. Romakringkastingen navngav idag 15 fascister som er utstøtt av partiet på grunn av korruption, underslag av rasjonskorts o.l. Ifølge meldinger til Istanbul ser det ut til at italienerne trekker tropper tilbake fra det indre Albania for å koncentrere dem ved Adriaterhavskysten. I Egypt har niende og tiende britiske armé gjennomgått hard trening, mens den åttende er blitt reorganisert og omstillet. Den tyrkiske president har uttalt: Hvis og når det blir nødvendig vil det bli vår plikt å sette alt inn for å sikre vårtlands ukronlighet, og vi har besluttet å være beredt.

Russland. Det russiske kommunike melder at et tysk forsök på å gå over øvre Donets ved Balaklaja er slått tilbake. Russiske fly har angrepet jernbaneknutpunktet Unetsja et stykke fra Briansk. Et russisk fly gikk tapt. Av de 100 tyske fly som angrep Gorki for ledet ble 12 ødelagt.

Amerika. I en tale til utsendingene ved konferansen i Hot Springs uttalte Roosevelt: Konferansen har opnådd enda bedre resultater enn vi håpet. Den er blitt et levende vidnesbyrd om at samtaler mellom representanter for likesinnede nasjoner kan og vil sørge for at de prinsipper som er nedlagt i Atlanterhavsklaringen vil bli omsatt i virkelighet. Den nye argentinske regjering med general Ramírez i spissen, avla ed igår kveld. Argentina vil forløpig fortsette sin nøytralitetspolitikk voerfor andre stater.

Det fjerne Østen. Kinesiske tropper fortsetter fremstøtet ved øvre Yangtskiang. En stor kontingent amerikanske tropper er kommet frem til New Zealand fra USA i god behov.

Flyangrep. Det britiske flyvåpen angrep igår jernbanemål i Bretagne. 4 jagorfly savnes. 23 tyske fly er skutt ned over Storbritannia i de siste 8 dager.

En hollandsk quisling er nylig blitt drept. En melding fra kringkastingen i Vatikanet opplyser at biskoppen i Slovakia har protestert i et hyrdobrev mot den massafølgelse av jøder og katolikker som er satt i gang i landet.

VVV VVV

PREKTIGE NORDMENN HVIS ARBEIDSRAFT FEDRELANDET BEHØVER.

Under overskriften "Praktiga norrmän var förbrytare" skriver svenska avisene: "Den norske radioen har gjort stort nummer av syv nordmenn som i sin tid flyttet til Sverige, men nu er vendt tilbake til Norge. De presenteres i radioutsendingen som "praktiga karor med en plottfri vandol, fagkyndige folk hvis gode arbeidskraft fødrelandet i høieste grad trøngor til."

Det virkelige forhold er imidlertid at flere av de syv nordmenn er forbrytere eller arbeidssky individer, som har voldt de svenska myndigheter stort besver under sitt ophold i landet. En del av dem har således rømt fra sine arbeidsplasser og oppført sig så dårlig at de måtte plaseres i tvangsanstalter. To av dem blev dømt til to månaders fengselsstraff for forfalskning og blev utvist fra Sverige den 15. april i år, og de er altså ikke vendt tilbake til Norge av eget ønske.

Disse praktige karor vil sikkert snart finne seg vel til rette i den "nasjonale arbeidsinnsats", hvortil vi håper "myndighetene" belønnar dem med iltografisk innkaliose.

FRA KIRKEFRONTEN. Alle landets "lojale" bisper og prester - dvs. alle prostene og predikantene som står tilsittet forfederpriesten - fikk før et par dager siden tilsendt følgende skrivelse fra sokneprest Blessing Dahl til undertegnelse og snarlig retur. Blessing Dahl gjør oppmerksom på at sakon må behandles strengt konfidensielt, og at en forsiktig ekspedisjon lett vil kunne føre til at vedkommende prests navn ikke kommer med på det originaleksemplar som det er meningen å sende ministerpresidenten:

Utkast - konfidensielt!

Undertegnede bisper og prester som lojalit samarbeider med det nye styre, vil gjorne tjone Gud og det norske folk i full samfølelse med Nasjonal-socialismens program og yte vårt til at en ny og bedre tid må opprinnne for vårt folk og vår kirke.

Det er i full tillit til at De, hr. Ministerpresident, verdsetter vår innsats og forstår vår kamp at vi mod disse linjer tillator oss å poko på visse vanskor som vi vil be hr. Ministerpresidenten hjelpe oss mod å få fjernet eller i allfall lempet på.

Uten dermed å ha bundet hver enkelt av underskrivene mod hansyn til ordlydon eller detaljer ønsker vi i hovedsaken å samle oss om følgende:

1 Ad: Kirkoskningsen. Det har vært vårt håp at våre meningsfeller ville støtte opp om våre gudstjenester og andre møter. Dette har da også bildet vært tilfelle, og det er vi takknemlige for. På sine steder mørkes onjevn stigning i kirkoskningsen ved våre gudstjenester. Men i det store og hele tatt taler de fleste av oss søndag etter søndag for meget få tilhørere, helt ned til bare et par, eller ondig ingen, bortsett fra kirkenes betalte funksjonærer. Mossfall på grunn av dårlig frammyte har vi dog vilet unngå, da det ville skape sensasjon. Intet er mere egnet til å skade vår bevegelse enn det hor påtalte forhold. Bevegelsen fremtrer dosverro siste i det ytre som om den var proget av likgyldighet overfor religionen. Og vårt programs religiøs-paragraf ser ut som en tom frase for de fleste, selv om det bare er om å gjøre å slå politisk mynt på kristendommen. Flere prester har hatt alvorlig nærvær på kjenning for denne saks skyld, og har måttet ta under overveielse om de skulle slutte som prester. Det viktigste for oss er imidlertid ikke hensynet til prestene, men hensynet til folket. Skal Norge av-kristnes innenfra, kjemper vi forgjenes mot bolsjevismen og plutokratiet materialismo.

Vi tillator oss derfor å foreslå at det fra riksledelsen blir henstillet til partiorganisasjonene å gjøre hva de kan for at frivillighetsvei å slutte opp om gudstjenesten i dat hele. Her kan det selvsagt ikke bli tale om tvang. Men likosom møtoplikt gjøres gjeldende innen partiatbeidet, må det klargjøres at kristendommens grunnverdier må vernes ikke bare i ord, men også i handling, og at partiets § 22 forplikter parti-medlemmene likosom de andre paragrafore. Av stor betydning er her de ledende personligheters eksempler. - Vi tror ikke våre meningsfeller er mindre religiøst interessert enn andre. Men da de er i mindretall, kommer den avkristning som i lengre tid har funnet sted i Norge, her lettare til synne. Vårt folk er, som helhet betraktet, dessverre blitt mer ellers mindre avvondt med å holde sørdaen, og heri håpet vi den nye tid ville bety en bedring, idet nå mer enn før ansvarsfølelse, solidaritet, offervilje og andre idealer stilles opp som livsnorm i full overensstemmelse med kristendommens ånd og lære. Ved lederkurser innen partiet og i våre litterære partiorganer bør religiøs grunnleggende betydning for folkelivet uttrykkelig fremheves. Her står kristne menn og kvinner gjerne til tjeneste gjennom foredrag og artikler.

2 Ad: Sportslivet m.m. (Av plasshensyn utelater vi dette avsnitt)

Vi er klar over og takknemlig for at NS gjennom partiprogrammet og ellers, stiller seg sympatisk overfor kristendommen og ønsker kirkens som et nyttig og viktig statsformål, hvilket bl.a. kommer til uttrykk gjennom de betydelige statsbidrag kirkene nyter godt av.

Vi er også oppmerksomme på at NS ikke som parti er satt til å drive religiøs propaganda og at kristne og ikke-kristne rent partimessig må stå likestilt etter religiøsfrihetenens prinsipp. Vi er onn videre oppmerksomma på at våre meningsfellers tid i ukens løp, men vel noppo søndag formiddag, er stort oppatt med partianligender. Men vi er bange for at hvis kristendommen ikke, gjennom sin positive livsstro og sin strenge moral, får vise det lys og salt i samfunnet, som bare denne åndsmakten kan være, da vil, akkurat som i de gamle partiene, materialisme, egoisme, mangol på offervilje, personlig orgjerrighet mer og mer prege også NS, og selve vår bevegelse vil i så fall gå sin indre opplosning i møte. Selv den beste statskunst står makteløs dor hvor folkets livsstro og moral svikter.

Forvist om at hr. Ministerpresidenten fullt ut vil forstå at denne henvendelse er diktert av kjærlighet til vårt folk og tro på den nye tids politiske og sosiale idealer, stiller vi oss villig til tjeneste mod de evner og krafter Gud har betrodd oss. Vi sor i Føreren det av Gud utvalte redskap til å lede vårt folk fram i den rette lei i en vanskelig men også forhåningsfull mybrottstid. Gud volsigne Føreren! Hoil eg sei.

Nr. 60.

Onsdag 16 juni 1943

3 ÅR.

2.
Hverken Churchill eller den amerikanske representant blandet sig op i de spontane forhandlinger mellem Giraud og de Gaulle, men de var meget glade da der blev opnådd enighet. Churchill uttalte at det som hadde gjort sterkest inntrykk på ham i Afrika var den gode ånd, kvalitet og organisasjon blandt de amerikanske og britiske tropper i Nordafrika og de nære og sterke bånd som nu er knyttet mellem den britiske og amerikanske hær og mellom dem to folk. Hans eget forhold til Roosevelt hadde utviklet sig til personlig vennskap og aktselje, sa han. Det kan ikke være tvil om at hvordan en verden vil bli ordnet etter krigens avslutning, vil den bli bedre, rikere og sterkere, bygget på den troskap og den dype forståelse som er fremhørskende mellem Det britiske samvælde og De forente stater.

Til slutt fastsllo Churchill at parlamentet, denne demokratiske institusjon som var grunnlagt på almindelig stemmerett, som har bevart sin makt og myndighet uinnskronket gjennom hele krigen, denne forsamling har vist sig som det rette grunnlag og det rette redskap til å føre en seierrik krig, og den har vortet om statens sikkerhet på en måte som ingen har overtruffet hverken i moderne eller gammel tid.

Middelhavsområdet. Flystyrker fra Nordvestafrika fortsatte sine angrep mot Pantelleria i hele går. I fiondlig fly blev ødelagt. To allierte fly savnes. Mål på Sicilia blev angrepet av fly fra Malta. Pantelleria ble angrepet fra luften lørdag natt og hele søndag. Romakringkastingen nevngav idag 15 fascister som er utstøtt av partiet på grunn av korruption, underslag av rasjons ringskort o.l. Ifølge meldinger til Istanbul ser det ut til at italienerne trekker tilbake fra det indre Albania for å koncentrere dem ved Adriaterhavskysten. I Egypt har niende og tiende britiske armé gjennomgått hard treningsøs med den åttende og blitt reorganisert og omstillet. Den tyrkiske president har uttalt: Hvis og når det blir nødvendig vil det bli vår plikt å sette alt inn for å sikre vårtlands ukronlighet, og vi har besluttet å være beredt.

Russland. Det russiske kommunike melder at et tysk forsøk på å gå over øvre Donets ved Balaklaja er slått tilbake. Russiske fly har angrepet jernbaneknutpunktet Unotsja et stykke fra Briansk. Et russisk fly gikk tapt. Av de 100 tyske fly som angrep Gorki for ledet ble 12 ødelagt.

Amerika. I en tale til utsendingene ved konferansen i Hot Springs uttalte Roosevelt: Konferansen har opnådd enda bedre resultater enn vi håpet. Den er blitt et levende vidnesbyrd om at samtaler mellom representanter for likesinnede nasjoner kan og vil sørge for at de prinsipper som er nodlagt i Atlanterhavsklaringen vil bli omsatt i virkelighet. Den nye argentinske regjering med general Ramirez i spissen, avla et igår kveld. Argentina vil forløpig fortsette sin nøytralitetspolitikk voerfor andre stater.

Det fjerne Østen. Kinesiske tropper fortsetter fremstøtet ved øvre Yangtskiang. En stor kontingent amerikanske tropper er kommet frem til New Zealand fra USA i god behold.

Flyangrep. Det britiske flyvåpen angrep igår jernbanemål i Bretagne. 4 jagorfly savnes. 23 tyske fly er skutt ned over Storbritannia i de siste 8 dager.

En hollandsk quisling er nylig blitt drept. En melding fra kringkastingen i Vatikanet opplyser at biskoppen i Slovakia har protestert i et hyrdebrev mot den massafølgelsen av jøder og katolikker som er satt i gang i landet.

VVV VVV

PREKTIGE NORDMENN HVIS ARBEIDSKRAFT FEDRELANDET BEHØVER.

Under overskriften "Praktiga norrmän var förbrytare" skriver svenska aviser: "Den svenska radioen har gjort stort nummer av syv nordmenn som i sin tid flyktet til Sverige, men nu er vendt tilbake til Norge. De presenteres i radioutsendingen som "praktiga karor med en plattfri vandel, fagkyndige folk hvis gode arbeidskraft fedrelandet i høieste grad trenger til."

Det virkelige forhold er imidlertid at flere av de syv nordmenn er forbrytere eller arbeidssky individer, som har voldt de svenska myndigheter stort besver under sitt ophold i landet. En del av dem har således fått fra sine arbeidsplasser og oppført sig så dårlig at de måtte plaseres i tvangsanstalter. To av dem ble dømt til to månaders fengselsstraff for forfalskning og ble utvist fra Sverige den 15. april i år, og de er altså ikke vendt til Norge av eget ønske."

Disse praktige karor vil sikkert snart finne seg vel til rette i den "nasjonale arbeidsinnsats", hvortil vi håper "myndighetene" belønnar dem med iltografisk innkalles.

FRA KIRKEFRONTEN.

Alla landets "lojale" bisper og prestor - dvs. alle prestene og predikantene som står tilsluttet forrederpartiet - fikk før et par dager siden tilsendt følgende skrivelse fra sokneprest Blessing Dahle til undertegnelse og snarlig rotur. Blessing Dahle gjør oppmerksom på at sakon må behandles strengt konfidensielt, og at en forsinket ekspedisjon lett vil kunne føre til at vedkommende prests navn ikke kommer med på det originaleksemplar som det er meningen å sende ministerpresidenten:

Mr. Ministerpresidenten! Utkast - konfidensielt!

Undertegnede bisper og prestere som lojalt samarbeider med det nye styret, vil gjøre tjone Gud og det norske folk i full samfølelse med Nasjonal-sosialismens program og yte vårt til at en ny og bedre tid må opprinnne for vårt folk og vår kirke.

Det er i full tillit til at De, hr. Ministerpresident, verdsetter vår innsats og forstår vår kamp at vi mod disse linjer tillator oss å peke på viss vanekor som vi vil be hr. Ministerpresidenten hjelpe oss mod & få fjernet eller i fall lempet på.

Uten dorvod å ha bundet hver enkelt av underskrivene med hansyn til ordlyden eller detaljer ønsker vi i hovedsaken å samle oss om følgende:

1 Ad: Kirkoskninga. Det har vært vårt håp at våre moningsfeller ville støtte opp om våre gudstjenester og andre møter. Dette har da også bildels vært tilfelle, og det er vi takknemlige for. På sine steder markes on jevn stigning i kirkoskningen ved våre gudstjenester. Men i det store og hele tatt taler de fleste av oss søndag etter søndag for meget få tilhørere, helt ned til bare et par, eller ondog ingen, bortsett fra kirkens betalte funksjoner. Mossfall på grunn av dårlig framstøt har vi dog vilet unngå, da det ville skape sonsasjon. Intet er mer egnet til å skade vår bevegelse enn det hor påtalte forhold. Bevegelsen fremtrer dosverre ofte i det ytre som om den var proget av likoymighet overfor religionen. Og vårt programs religiøs-paragraf ser ut som en tom frase for de fleste, selv om det bare er om å gjøre å slå politisk mynt på kristendommen. Flere prester har hatt alvorlig nærvær på kjenning for denne saks skyld, og har måttet ta under overveielse om de skulle slutte som prestor. Det viktigste for oss er imidlertid ikke hensynet til prestene, men hensynet til folket. Skal Norge av-kristnes innenfra, kjemper vi for gjenværet mot bolsjevismen og plutokratiet materialismo.

Vi tillator oss derfor å foreslå at det fra riksloftet blir henstillet til partiorganisasjonene å gjøre hva de kan for at frivillighetsvei å slutte opp om gudstjenestene i dat hele. Her kan det selvsagt ikke bli tale om tvang. Men likosom møteplikt gjøres gjeldende innen partiatbeidet, må det klargjøres at kristendommens grunnvordier må vernes ikke bare i ord, men også i handling, og at partiets § 22 forplikter parti-medlemmene likosom de andre paragrafore. Av stor betydning er her de ledende personligheters eksempl. - Vi tror ikke våre moningsfeller er mindre religiøst interessert enn andre. Men da de er i mindretall, kommer den avkristning som i lengre tid har funnet sted i Norge, her lettere til syn. Vårt folk er, som helhet betraktet, dessverre blitt mer ellers mindre avvendt med å hol tilhold søndagen, og heri håpet vi den nye tid vil bety on bedring, idet nå mer enn før ansvarsfølelse, solidaritet, offervilje og andre idealer stiller opp som livsnorm i full overensstemmelse med kristendommens ånd og lære. Ved lederkurser innen partiet og i våre litterære partiorganer bør religionsgrunnlagende betydning for folkelivet uttrykkelig fremheves. Her står kristne menn og kvinner gjerne til tjeneste gjennom foredrag og artikler.

2 Ad: Sportslivet m.m. (Av plasshensyn utelater vi dette avsnitt)

Vi er klar over og takknemlig for at NS gjennom partiprogrammet og ellers, stiller seg sympatisk overfor kristendommen og ønsker kirkens som et nyttig og viktig statsformål, hvilket bl.a. kommer til uttrykk gjennom de betydelige statsbidrag kirkens nytter godt av.

Vi er også oppmerksomme på at NS ikke som parti er satt til å drive religiøs propaganda og at kristne og ikke-kristne rent partimessig må stå likestilt etter religiøsfrihetenens prinsipp. Vi er onn videre oppmerksomme på at våre moningsfellers tid i ukens løp, men vel noppo søndag formiddag, er stort sett mod partianleggendor. Men vi er bange for at hvis kristendommen ikke, gjennom sin positive livsstro og sin strenge moral, får vise det lys og salt i samfunnet, som bare denne åndsmakten kan være, da vil, altså, ikke komme i do gamle partier, materialisme, egoisme, mangol på offervilje, personlig orgjorighet mer og mer progo også NS, og selve vår bevegelse vil i så fall gå sin indre opplosning i møte. Selv den beste statskunst står maktoslos der hvor folkets livsstro og moral svikter.

Forvist om et hr. Ministerpresidenten fullt ut vil forstå at denne hengenelse er diktort av kjærlighet til vårt folk og tro på den nye tids politiske og sosiale idealer, stiller vi oss villig til tjeneste mod de evnene og krafter Gud har botredd oss. Vi sor i Føreren det av Gud utvalte redskap til å lede vårt folk fram i den rette lei i en vansklig men også forhåningsfull nybrottstid. Gud volsigne Føreren! Hoil og sal.

22 JUNI 1943

L N D O N - R A D I O

Fredag 12. juni 1943

Nr. 7

NYHETENE TIRSDAG KVELD :

2.

Tyskland. Nationen som var angrep det britiske flyvåpen Ruhr på nøy. Målet var s. rlig Obrausen, hvor det opstod store brander. Skværet var imidlertid tukt, så det var vanskelig å observere nøyaktige resultater. Britiske fly har lagt ut minor i fiendtlige farvann. Fra begge operasjoner savnes 18 fly. Dessuten røttet britiske fly i natt angrep over et stort område mot kommunikasjonshål i Nordfrankrike, Belgia og Nederland. To fiendtlige fly ble skutt ned over en flyplass i Nederland. Spitfires skjøt ned tre tyske jagerfly over Frankrike. Noen få fiendtlige fly viste seg over Sydøst-England. Enkelte nådde fram til London. Krigsmeldarbeideren i Daily Mail skriver: Ruhrområdet ligger under ødeleggende angrep med uborgnlig virking for alle Tysklands militære styrker. Tyskland er nu uto avstand til å samle ressurser av krigsmateriell og må sende det direkte fra fabrikken til de forskjellige frontene. På denne måten får bombingen en øyeblikkelig virking på den militære situasjonen. En tysk krigskorrespondent kommer i tysk riksringkasting idag inn på den allierte bombeflys voldsomme slagkraft og de vanskeligheter som møter de tyske jagerfly når de skal ta kampen opp mot dem. Et jagerfly står overfor 14 kanoner på hvort bombefly han skal angripe, og når det da kommer inn formasjon på 40 - 60 bombefly har den en virking som et svart ildsprutende uhyre som det er umulig å stille noe opp mot. - I Londonavisene gjengis i disse dager fotografier av den nyeste bombe type som de tyske bombe maskiner kaster ned over England. Det er en liten 2 kg. bombe, 9 tommer lang, som ved eksplosjonen springer i småbiter omkring på størrølso som gavner kuler. Dette kan kanskje skade civilbefolkingen, men det er vanskelig å forstå hvordan det kan ha noen virking på industrielle mål, skriver avisene.

Middelhavsområdet. I Middelhavet fortsetter det allierte flyvåpenet sine angrep mot Sicilia. Et kommunike fra Nordafrika melder at jernbanestørter og havnoområdet i Mossina er blitt bombet natt til igår. Igår utførte allierte fly rekognos rings- og patruljetokter. Britiske jagerfly fortsatte sine tokter over Egehavet. Ingen allierte fly savnes. I dagstidens påsøndag blev flyplassene Gerbini og Catania og Øst-Sicilia bombet. BBCs korrespondent på Pantelleria opplyser at italienerne oftest sitter storø mengder forsyninger og utstyr på øya. Transportmidler av forskjellig type stod parkert i underjordiske hangarer og var følgelig i fullt brukbar stand. Det var store lagre av mat, ammunisjon og bensin og reservedeler til flymotorer som ikke var pakket ut av passasjerene. Fra Ankara meldes at den allierte overkommandoen har stengt grensen mellom Tyrkia og Syria. Hensikten er å hindre at informasjonsrøver ut fra Syria og Palestina til Tyrkia, hvor det er en masse tyskere. Efter kraftige flyangrep på tyske sambandslinjer bak fronten angrep russiske bombefly Orel i dagstidens. Det har vært økt virksomhet ved Mtsensk, ca 50 km. nordøst for Orel. Tyske forsøk på å vinne tilbake tant stillinger på denne front blev slått tilbake med svært tap for fienden. En stor tysk spionpatrulje blev splittot opp vestenfor Rostov.

Det amerikanske informasjonskontor i Washington har sendt ut en redegjørelse for hvorledes den nazistiske storfinans har overtatt kontrollen over all industri i helse Europa. Dens centrum er Reichswerk Hermann Göring. Denne bedrift har trøngt seg inn på høste området av tungindustrien i Europa, i gruve drift, våpen- og maskinindustri og skipsverft. Da Østerrike og Tsjekkoslovakia ble besatt, slo Hermann Göring-verkene under seg de viktigste tungindustrikonsentrerne i de to landene, og de åtte også inn i bankvesenet. Det samme har gjentatt seg i Polen, Jugoslavia, Romania, Frankrike og også Russland. Agenterne for Göring-verkene har etterfulgt i de tyske arméens spor. I noen land har konsernet gitt rum ved siden av sig til bestemte firmaer som har finansiert nazipartiet fra dets ungdomsår. Pavon taler. Pinsedag talte pavon til arbeidere verden over. Talen blev påhørt av en forsamling på 26 000 arbeidere som var kommet sammen fra alle kantorer i Italia. Tyskene har skyndt seg å lage i stand en utgave av talen som er forfalsket og gir inntrykk av at pavon angrep kommunismen. Vi oplever en tid hvor lerevilligheten er vanskelig for alle samfunnklasser, uttalte pavon. Arbeidene er ikke de eneste som forlanger gjennoreising og reformer. Han advarte mot falske profeter med blodtvirkning og teorier om hvor storartet det skulle bli. Vi ser hvordan arbeidene idag er svinobundet til statskapitalismen, understreket han, og den lenkebinden også samvittigheten og gjør arbeidene til en uhyre arbeidsmaskin. Det vi trønger er gjennoreising og konsolidering. I stedet for å gjøre individet helt avhengig av statens vilje, skulle det vere statens plikt å trygge alle liv ved trygder og hjelpporganisasjoner. Ved den som glemmer at nasjonens samhold er betinget av at alle får sin likelege del av godonen.

Det fjernes Østen. I Stillehavet har amerikanske undervannsbåter senket ytterligere 12 japanske skip, deriblant 1 destroyer og 6 forsvars skip.

EN NASJONALE UNGDOMSTJENESTE. Det er nå nesten 1½ år siden loven om den nasjonale ungdomstjenesten kom. Den skulle gjelde all ungdom mellom 10 og 18 år, og myndighetene regnet med at mellom 50 og 60 tusen gutter og piker skulle innkalle. I fjer blir det gjort en del forsøk i de distrikter hvor NS følt seg sterkest. I år er det igjen gjort en del forsøk på Sørlandet, Vestlandet og i Trøndelag. Også i Narvik og i Hammerfest er det blitt satt i gang leirer. Barnas foreldre nekter i stor utstrekning å sende sine barn til denne tjenesten, og ca. 40 foreldre har sittet inne i kartere eller lengre tid fordi de har nektet å la sine barn gå til NSUF's møter. I Agle ved Snåsa i Nord-Trøndelag var ledelsen for guttene en 16-årig hirdmann og for pikene en 15-åring, og også andre medlemmer tyder på at leirene blir ledet av ganske unge uerfarne hirdfolk. Selv NS-folk har innsett manglene ved leirene, og selveste "biskop" Zwigmeyer protesterte nylig overfor den såkalte minister Schanche og ungdomsføreren Axel Stang.

I de siste dager er nazimyndighetene i Stavanger gått til utskrivning av barna til Unghirdmarien. Vi gjengir her de ganske avslørende brev foreldrene har mottatt i den anledning:

R.k.

Kert nr. oo736

Ungdomstjenesten.

F. omr. 11-Rogaland.

K. omr. 46-Stavanger.

Til den foresatte.

De underrettes herved om at N.N. er utskrevet til nasjonal ungdomstjeneste, og skal møte første gang onsdag 9/6 1943 kl. 1900. Sted Stavanger Roklubb, Paradisveien v/ Strømvik.

Heil og sal.

NS Ungdomsfylking Rogaland

den 3. juni 1943

John Stange (sign.)

Fylkesungdomsleder.

Fra Fylkesungdomsstaben.

F. omr. 11-Rogaland,
Boks 247, Stavanger

Stavanger den 8 juni 1943

Til foreldrenes.

Som vedlagte innkallesviser, er Deres sønn utskrevet til Nasjonal ungdomstjenesten. Det skal inntil videre tjene stjørne i en i Stavanger opprettet avdeling av Unghirdmarinen. Unghirdmarinen er et av de viktigste led i gjennoppbygningen av vår handelsflåte og dermed også vårt land. Unghirdmarinen er derfor en rent faglig institusjon og tjener de samme mål som f.eks. våre fagskoler, husmorskoler og likn. Den skal på det tidligst mulige stadium bibringe vår ungdom mest mulig ferdigheter og dermed gjøre den best mulig tilpasset til dens framtidige yrke. Alle kjærligheter er derfor ikke ment at alle de gutter som tjener i Unghirdmarinen skal bli sjømenn. På den annen side er det også av vesentlig betydning at størst mulig del av befolkningen får forståelse av sjømannens yrke. Det er nemlig de som sitter hjemme som overlates å styre landet og dermed bestemme sjømannens kår.

Foreldrene må derfor være klar over at Unghirdmarinen i første rekke ikke er en av Nasjonal Samlings kamporganer. På den annen side vil en ikke søke å skjule at Unghirdmarinen er underlagt N.S. Ungdomsfylking, og at all dens ledere således er tilsluttet partiet.

En skal også få redegjøre en del for bakgrunnen til denne utskrivning. Utakrivingen til ungdomstjenesten støtter seg på "Lov av 26. mars 1942 om gjennomføring av den nasjonale ungdomstjeneste". Denne lov inneholder meget klare bestemmelser om gjennomføringen og straffebestemmelser for forsøk på å motarbeide den. Det skal heller ikke skjules at utskrivningen på tross av dette har vært sabotert med hell, idet de fra før helt overbeleddede myndigheter ikke har hatt tid til å gripe effektivt inn. Dette vil denne gang ikke gjenta seg, idet de nødvendige kreftene er sikret på forhånd. En vil i den anledning ikke oppmerksom på at hvis en gutt ikke har møtt til den fastsatte tid, blir han innen et kvarter oppsøkt av en politikonstabler. Er gutten borte uten skjellig grunn, kan øyeblikkelig arrestasjon av hans verger finne sted. Finnes ingen hjemme, vil leiligheten bli forseglet av Statspolitiet inntil det er avgjort om det var skjellig grunn til fraværet. Er gutten syk, må legeattest fra godkjent lege ved personlig frammette av verger til den fastsatte tid på møtestedet. Legen må godkjennes ved henvisning til N.S. Ungdomsfylking, tlf. 23292.

Denne sikring gjelder ikke bare første møte, men fortsætter inntil en maner å kunne sløye den. En vil derfor henstille til den enkelte så innstendig som mulig at han ikke ved tankeløs ubesindighet fører ulykke over enno flere norske familier.

John Stange (sign.)

F. fylkesungdomsleder. Herman von Tangen (sign.)
UHM-leder.

Det truende språk som føres i denne skrivelsen vil neppe ha noen innflytelse på de norske foreldres rakryggede holdning. Alle forslidre vil fremdeles stå samlet om parolen

INGEN BARN TIL UNGDOMSTJENESTEN!

NYHETENE TORSDAY

Middelhavsområdet. Kong Georg VI av Storbritannia, ledet av den britiske krigsmester og den britiske luftminister har inspisert de allierte styrker i Nordafrika. Han har dekorert de alliertes øverstkommanderende, general Eisenhower med storkorset av Bathordenen. Etter å ha inspisert den britiske og amerikanske middelhavsskåfle, kom kong Georg i ettermiddag til Gibraltar hvor han skal inspisere strategiske stillinger og overvære manøvrer. Under inspeksjonen av flåten roste kongen mannskapene på handelsflåten for den rolle de hadde spilt for afrikafelttoget. - Den franske komite for nasjonal befrielse holdt i ettermiddag det første samlede møte under Girauds ledelse. De Gaulle var også til stede.

Flyangrep. De nordafrikanske flystyrker innskrenket i går virksomheten til patruljering og oppklaringstjenester. Det er meldt at 5 fiendtlige fly til ble skutt ned tirsdag, slik at i alt 21 fiendtlige fly ble skutt ned den dag. De allierte tap var 7 fly. Samme dag ble flyplåsene ved Bocca di Falco og Castelvetrano på Sicilia angrepet av flygende festninger. Flyplassen ved Boritze og mål ved Marsala ble også angrepet. Fly fra kommandoen i Midtøsten har fortsatt angrepene mot skipsfarten i Egearhavet. Tre seilskuter ble skutt i senk. Allierte nattjagere ødela et Junker-88, fly utenfor Tripolis. Alle allierte fly vendte tilbake fra disse og andre operasjoner. - Britiske bombefly angrep i natt mål i Köln og andre mål i Rhinland. Det var 6te natt på rad at det var britiske fly over Tyskland. Britiske jagerer angrep transporter i Nederland og Belgia. 14 britiske bombefly og et jagerfly savnes. I går angrep britiske jagerfly skip utenfor Cherbourg og jernbanemål i områdene rundt, tre tyske jagerer ble ødelagt. Et britiske fly gikk tapt. Natt til i går ødela britiske jagerfly et tysk bombefly over Danmark. - Det norske flyvåpen har hatt en av sine beste dager i dag, idet norske flyvere har skutt ned seks tyske maskiner, samsynligvis to til og skadet seks andre uten selv å ha tap.

Russland. Russiske fly har angrepet jernbanemål ved nordre Donets. Tyskerne har fortatt nye angrep nordøst for Orel, men er slått tilbake og russerne holder sine stillinger. Sovjets midnattskommunikasjon melder at tyske fanger har uttalt at de hadde fått ordre om å gjenopprette stillingene koste hva det ville. Vest for Orel har russiske bombefly angrepet jernbaneknepunktet Unetsja. Luftwaffe har forsøkt seg på et mytt angrep mot Saratov ved Volga. Bare noen få tyske fly nådde fram til byen. Russiske flyvere har senket en tysk ubåt i Svartehavet og et forsyningsskip og en tankbåt i Beringshavet. Fra Smolensk meldes om aksjoner fra friskarer. De har angrepet jernbanesjoner, sprengt tog i luften og tatt fanger. En tysk general har innrømmet hva friskarene bok linjeno betyr av vanskeligheter for tyskerne. Berliner Börsenzeitung skriver at ofte når ikke proviant, ammunisjon osv. fram til fronten. Depoter, bunkers og innkvarteringssteder blir ødelagt. Soldater på permisjon blir skutt ned. Tyskerne må holde store mannskaper til all slags skyttelstjeneste. Tidligere har en benyttet eldre årganger til disse arbeider, men nå må en ofte benytte første klasses tropper. England. På et møte i London i dag ble det vedtatt en resolutjon der det heter at ingen varig fred er mulig hvis ikke Tyskland blir fullstendig avvepnet og dets aggressive land rykket opp med roten. - Delegerete fra de okkuperte land har talt på det britiske arbeiderpartis konferanse. Fra Norge talte Konrad Nordahl. Han fortalte om den kamp som alle lag av befolkningen i Norge fører mot den tyske undertrykkelse, spesielt om arbeiderenes kamp. Hele tiden under terror og undertrykkelse har nordmennene aldri tapt troen på at tyskerne vil bli slått. Nordmennene ser frem til Storbritannia og spesielt til den britiske arbeiderklassen. I de mørke dager i 1940 var det Storbritannia som holdt håpet vedlike.

U.S.A. Etter de allierte konferanser i Hot Spring om ernæringsspørsmål er det nå en konferanse i Washington bl. a. om stabiliseringen av de forskjellige lands valuta etter krigen. Representanter var tilstede fra De forente stater, fra Storbritannia og deres dominions, Sovjetunionen, China, Frankrike, Norge og andre av de forente nasjoner.

Tyskland. Völkischer Beobachter hadde 14. juni en artikkel som kom inn på uviljen mot det nasjonal-sosialistiske parti. Det heter i artikkelen at vi må erkjenne de bånd som binder oss til partiet, skjønt det krever mot. I opptøye som Parteigenosse er slitsomt og ikke alltid behagelig. Den samme uvilje mot partiet gjør seg også gjeldende i Italia hvor det nylig ble hevdet at det var en presssak å være i partiet, men at det krevdes moralsk mot til å gå med partimedle.

NAPOLEON - HITLER. Av Sovjets Londonambassadør, Ivan Maiski.

Det ville være en feiltagelse - som forsvrig mange bra mennesker gjør seg skyldig i i denne tiden - å siestille disse to europeiske eroberere. I virkeligheten er det stor forskjell på dem - både deres historiske bakgrunn, det sosiale lag som de er fremgått av, og det politiske program som har gitt uttrykk for deres mål og bestrebelses. Hovedforskjellen ligger naturligvis i den omstendighet at Napoleon til tross for all sin ufullkommenhet og feilaktige innstilling allikevel representerte fremskrittet og bekjempet tidens reaksjonskrefter, mens Hitler derimot representerer de mest reaksjonskrefter og bekjemper vår tids fremskritt. Denne fundamentale ulikhet mellom de to eroberere av det europeiske kontinent har man ikke lov til å overse.

Men på den annen side fins det visse likhetstrekk mellom hendelsene i Napoleontiden og det som hender i våre dager. Jeg vil her understreke de tre hovedpunkter som frembyr en viss grad av likhet mellom 1812 og 1814.

For det første ligger likheten i den almindelige tendens i begge eroberernes aspirasjoner. Napoleon strebet etter verdensherredømme, og Hitler streber også etter å oppnå verdensherredømme. I Napoleons tid innskrenket naturligvis oppfattelsen av verden seg hovedsakelig til Europa, mens den nå dekker alle de fem kontinenter. Men i prinsippet er det ingen forskjell. Da Napoleon gikk inn for å oppnå verdensherredømmet, angrep han Russland i 1812; og da Hitler bestemte seg til å vinne verdensherredømmet, gikk han til angrep mot våre dagers Russland, det vil si Sovjetunionen i 1941. Det er umulig å bacherske verden utan først å beseire mitt land. Men hvem som enn omgås med slike planer, så er han på forhånd dømt til formedelig nederlag. Det fikk Napoleon lært for 130 år siden, og det kommer også Hitler til å få erfare i våre dager.

For det annet ligger likheten i opphavet av de krefter i Europa som bekjempet de to eroberere. I kampen mot Napoleon var Russland og Storbritannien allierte. De er også allierte i kampen mot Hitler. I begge tilfelle tvang de to eroberere på et eller annet vis under seg de andre europeiske landene, men de var ute av stand til å knekke disse to makter. En felles fare og en felles fiende sveiset Russlands og Storbritannias folk sammen for 130 år siden. En felles fare og en felles fiende har ført Sovjetunionens og Storbritannias folk sammen også idag. Samarbeidet mellom de to land manifesterte seg idag og manifesterte seg dengang på livets mest forskjellige områder - militært, politisk, økonomisk og kulturelt.

For det tredje ligger likheten i den rolle som mitt land har spilt i kampen mot det europeiske kontinents to eroberere. År 1812 bar Russlands krigens hovedbyrde på sine skuldre. Nesten hele det europeiske fastland hjalp med eller mot sin vilje Napoleon i angrepet på Russland. Bare det spanske folk førte, understøttet av Storbritannia, en heltemodig geriljakrig som tvang Napoleon til å holde store styrker på den iberiske halvøy. Krigene i Spania var den tids annen front som avledet en stor del av de franske stridskrefter fra østfronten, og som uten tvil spilte en betydelig rolle for den endelige utgang på Napoleons invasjon i Russland.

Samtidig hjalp Storbritannia Russland med sin flåte, med leveranser og med penger. Napoleons nederlag i Russland innebar et dødelig slag mot den franske keisers veld, et slag som han aldri kunne komme seg etter og som høyst sannsynlig førte ham til hans historiske grav. År 1942 er stillingen på mange måter den samme som ovenfor beskrevet. Nå som for 130 år siden bærer mitt land hovedbyrden i kampen mot nutidens eroberere av det europeiske kontinent. Nå som dengang deltar praktisk talt hele det kontinentale Europa med eller mot sin vilje i krigene mot mitt land, og Storbritannia hjelper hovedsakelig gjennom sin flåte, med leveranser og med penger. Men i samme form får vi idag også hjelpe en annen mektig forbundsmalle, nemlig USA. Spania - Franco - spiller derimot denne gang en helt annen rolle enn i Napoleons tid. Og ingen annen front er ennå blitt åpnet, noe som gjør den nævnevende krigs byrde enda tyngre for mitt folk enn den var i 1812. Imidlertid må en annen front komme og løfte en del av byrden fra det russiske folks skuldre. Jo snarere dette skjer, jo tidligere kommer Hitlers makt til å bli brutt og desto mindre blir den pris vi må betale for folkenes befrielse fra det nazistiske åk. Og selv om den siste siden i denne krigs historie ennå ikke er skrevet, så hersker det allerede nå ingen tvil om at Sovjetfronten er den avgjørende front i denne kamp.

Dette er i korthet de vesentlige likhetstrekk mellom 1812 og 1942.

NATURENS LOV.

"Krigene i Europa kommer til å opphøre som et naturlig uttrykk for sammenpressede nasjonale krefter når den europeiske menneskehed har dannet organiske stater etter naturens lover". Karl von Clausewitz, 1780-1831.

22 JUNI 1943

LONDON - R A D I O

71

Søndag 20 juni 1943 kl. 19,30

Mappe 41

Ekepl. 71

m. 3959

34943

Flyangrep. Dagens kommunike fra det britiske luftdepartement melder om et kraftig angrep på Schneider våpenfabrikker ved Le Creusot i Frankrike. Siktbarheten var god og foreløpige rapporter tyder på at det ble voldt stor skade. Den elektriske kraftstasjon ved Mont Charmain som ligger 8 km fra Le Creusot og som forsyner våpenfabrikkene med kraft ble også angrepet. Schneiderfabrikkene ble siste gang angrepet i oktober i fjor, og da var ødeleggelsene så omfattende at man regnet med at full produksjon ikke ville kunne komme i gang før om 8 måneder. Angrepet i natt kom altså nøyaktig 8 måneder etter. Mål i Rhur og Rhinland ble også angrepet i natt og miste lagt ut i fiendtlig farvann. Likeledes ble det rettet angrep mot flyplasser og jernbanemål i Frankrike og skip utenfor den franske kyst. To tyske fly ble skutt ned. Tre britiske bombefly savnes etter alle disse operasjoner. I går ble et skip torpedert og to andre antagelig truffet utenfor norskekysten. - Noen få tyske fly var over Storbritannia i natt og kastet bomber over forskjellige strøk. Et av de angripende fly ble ødelagt.

Tyskland. Av fotografier som er tatt over Düsseldorf etter angrepet 11. juni fremgår det at dette angrep var et av de kraftigste slag som er rettet mot den tyske krigsproduksjon. 7 dager etter angrepet brant det enda på flere steder. I mange måneder har man vært bokjeftig med å reparere skadene etter tidligere britiske angrep over Düsseldorf. I løpet av en natt utslettet man nesten et helt års strev for tyskerne, slik at de nå har tre ganger så mye å bygge opp igjen. - I følge meldinger fra Sverige vokser misnøyen stadig i Tyskland i de industriområder som blir kraftigst bombet. Den tyske kringkastingskåsør dr. Fritsche innrømmer i går at det tyske folk var holdt i uvitenhet om omfanget av bombingene i Ruhsdistriket. Innbyggerne i større bombede byer i vest tror at de er glemt, eller i hvert fall ikke forstått.

Middelhavsområdet. Tunge amerikanske bombefly fra midtøsten angrep i går Reggio de Calabria og Villa San Giovanni i Syditalia. Natt til lørdag ble Syrakus bombet, Angrepot fant sted i klart måneskin etterat Messina var blitt angrepet av amerikanske flyvende festninger i dagslys fredag. Under tokt over Middelhavet oppdaget allierte fly en avdeling italienske bombefly på vei til Pantelleria. Da de italienske flyvere skjønte at de var oppdaget, slapp de sin bombelast i sjøen og vendte nesen hjem igjen uten å angripe de allierte maskiner. Britiske fly fra Malta angrep transportmål i Syditalia i går. Britiske marinefly angrep fiendtlige e-båter og skip utenfor østkysten av Sicilia. - De fascistiske myndigheter forbereder nå det italienske folk på fiendtlig invasjon ved alle slags vedtak og forordninger. Således skal alle menn på 18-36 år og kvinner på 18-24 utskrives til forskjellige arbeider. De som ikke etterkommer denne ordre risikerer å få sine rasjonskort inndradd. Det er utgått nye ordrer om å skaffe husly til evakuerte. Det utlover belønning til italienske soldater som oppdager fiendtlige fallskjermtropper. I en tale i den italienske kringkasting ble det i går sagt at engelsaksorno nå nærmer seg et område som er meget sårbart for Italia.

Russland. De russiske ammeer har vunnet nytt terrenget i Orelområdet. De fire landsbyer som russerne erobret sist utover ble av tyskerne betraktet som viktige utgangsstillinger for en eventuell offensiv, og tapet av dom var et hårt slag for dem. Ellers er virksomheten mellom frontene ubetydelig. Det røde flyvåpen fortsetter sine angrep mot tyske transporter og stillinger. Det ble i går rettet et angrep mot tyskestillingen nordøst for Brjansk på midtfronten, og mot en jernbanestasjon øst for Balaklaia. India. Fredag kom meldingen om at general Archibald Wavel er utnevnt til visekongo av India. Observer skriver i den anledning at India blir et stort militært støttepunkt og danner en hjørnesten i de forente nasjoners militære struktur.

Døt fjerne østen. Den japanske base Raboul på New Britain er angrepet av allierte fly. Ifølge de siste meldinger mistet Japanerne 94 fly under angrepet over Guadalcanar i Salomonøyene. I Burma er japanske jernbanemål og oljeanlegg angrepet. Kineserne har erobret fire viktige strategiske punkter i Jangtsedalen. En russisk fagmann i spørsmål om det fjerne østen skriver at de fordeler som japanerne vant ved sitt skamløse angrep på Pearl Harbour er blitt likvidert.

Kampen mot ubåtene. I en kringkastingstale i går kom taleren inn på de forskjellige våpen vi har mot ubåtene, og at vi i de siste måneder har oppnådd meget gode resultater i krigen mot dem. Tallet på de skip som blir senket gikk hurtig ned så snart det ble mulig å gi konvoiene beskyttelse fra luften. Et dekke fra luften betyr ikke bare øket sikkerhet for konvoiene, men flyene patruljerer mange mil i verdenshavene, slik at ubåtflokkene ofte blir spretd mons de ennå er flere mil fra sine mål. - Fire handelskip ble sjøsatt i de Forente stater i går, på tilsammen 43.000 tonn. Tyskerne melder at do i løpet av de siste to ukor har senket nøyaktig det samme antall tonn.

Danmark demonstrerer! Det var i dag landskamp i fotball mellom Sverige og Danmark. Etterat den svenske og danske nasjonalsang var sunget, stemte hele forsamlingen i med Ja, vi elsker.

LONDON - R A D I O

Søndag 20 juni 1943 kl. 19,30

3 av 5

Flyangrep. Dagens kommunike fra det britiske luftdepartement melder om et kraftig angrep på Schneider våpenfabrikker ved Le Creusot i Frankrike. Siktbarheten var god og foreløpige rapporter tyder på at det ble voldt stor skade. Den elektriske kraftstasjon ved Mont Charmain som ligger 8 km fra Le Creusot og som forsyner våpenfabrikkene med kraft ble også angrepet. Schneiderfabrikkene ble siste gang angrepet i oktober i fjor, og da var ødeleggelsene så omfattende at man regnet med at full produksjon ikke ville kunne komme i gang før om 8 måneder. Angrepet i natt kom altså nøyaktig 8 måneder etter. Mål i Rhur og Rhinland ble også angrepet i natt og miste lagt ut i fiendtlig farvann. Likeledes ble det rettet angrep mot flyplasser og jernbanemål i Frankrike og skip utenfor den franske kyst. To tyske fly ble skutt ned. Tre britiske bombefly savnes etter alle disse operasjoner. I går ble et skip torpedert og to andre antagelig truffet utenfor norskekysten. - Noen få tyske fly var over Storbritannia i natt og kastet bomber over forskjellige strøk. Et av de angripende fly ble ødelagt.

Tyskland. Av fotografier som er tatt over Düsseldorf etter angrepet 11. juni fremgår det at dette angrep var et av de kraftigste slag som er rettet mot den tyske krigsproduksjon. 7 dager etter angrepet brant det enda på flere steder. I mange måneder har man vært bokjeftig med å reparere skadene etter tidligere britiske angrep over Düsseldorf. I løpet av en natt utslettet man nesten et helt års strev for tyskerne, slik at de nå har tre ganger så mye å bygge opp igjen. - I følge meldinger fra Sverige vokser misnøyen stadig i Tyskland i de industriområder som blir kraftigst bombet. Den tyske kringkastingskåsør dr. Fritsche innrømmer i går at det tyske folk var holdt i uvitenhet om omfanget av bombingene i Ruhsdistriket. Innbyggerne i større bombede byer i vest tror at de er glemt, eller i hvert fall ikke forstått.

Middelhavsområdet. Tunge amerikanske bombefly fra midtøsten angrep i går Reggio de Calabria og Villa San Giovanni i Syditalia. Natt til lørdag ble Syrakus bombet, Angrepot fant sted i klart måneskin etterat Messina var blitt angrepet av amerikanske flyvende festninger i dagslys fredag. Under tokt over Middelhavet oppdaget allierte fly en avdeling italienske bombefly på vei til Pantelleria. Da de italienske flyvere skjønte at de var oppdaget, slapp de sin bombelast i sjøen og vendte nesen hjem igjen uten å angripe de allierte maskiner. Britiske fly fra Malta angrep transportmål i Syditalia i går. Britiske marinefly angrep fiendtlige e-båter og skip utenfor østkysten av Sicilia. - De fascistiske myndigheter forbereder nå det italienske folk på fiendtlig invasjon ved alle slags vedtak og forordninger. Således skal alle menn på 18-36 år og kvinner på 18-24 utskrives til forskjellige arbeider. De som ikke etterkommer denne ordre risikerer å få sine rasjonskort inndradd. Det er utgått nye ordrer om å skaffe husly til evakuerte. Det utlover belønning til italienske soldater som oppdager fiendtlige fallskjermtropper. I en tale i den italienske kringkasting ble det i går sagt at engelsaksorno nå nærmer seg et område som er meget sårbar for Italia.

Russland. De russiske ammeer har vunnet nytt terrenget i Orelområdet. De fire landsbyer som russerne erobret sist utover ble av tyskerne betraktet som viktige utgangsstillinger for en eventuell offensiv, og tapet av dom var et hårt slag for dem. Ellers er virksomheten mellom frontene ubetydelig. Det røde flyvåpen fortsetter sine angrep mot tyske transporter og stillinger. Det ble i går rettet et angrep mot tyskestillingen nordøst for Brjansk på midtfronten, og mot en jernbanestasjon øst for Balaklaia. India. Fredag kom meldingen om at general Archibald Wavel er utnevnt til visekongo av India. Observer skriver i den anledning at India blir et stort militært støttepunkt og danner en hjørnesten i de forente nasjoners militære struktur.

Døt fjerne østen. Den japanske base Raboul på New Britain er angrepet av allierte fly. Ifølge de siste meldinger mistet Japanerne 94 fly under angrepet over Guadalcanar i Salomonøyene. I Burma er japanske jernbanemål og oljeanlegg angrepet. Kineserne har erobret fire viktige strategiske punkter i Jangtsedalen. En russisk fagmann i spørsmål om det fjerne østen skriver at de fordeler som japanerne vant ved sitt skamløse angrep på Pearl Harbour er blitt likvidert.

Kampen mot ubåtene. I en kringkastingstale i går kom taleren inn på de forskjellige våpen vi har mot ubåtene, og at vi i de siste måneder har oppnådd meget gode resultater i krigen mot dem. Tallet på de skip som blir senket gikk hurtig ned så snart det ble mulig å gi konvoiene beskyttelse fra luften. Et dekke fra luften betyr ikke bare øket sikkerhet for konvoiene, men flyene patruljerer mange mil i verdenshavene, slik at ubåtflokkene ofte blir spretd mons de ennå er flere mil fra sine mål. - Fire handelskip ble sjøsatt i de Forente stater i går, på tilsammen 43.000 tonn. Tyskerne melder at do i løpet av de siste to ukor har senket nøyaktig det samme antall tonn.

Danmark demonstrerer! Det var i dag landskamp i fotball mellom Sverige og Danmark. Etterat den svenske og danske nasjonalsang var sunget, stemte hele forsamlingen i med Ja, vi elsker.

NAPOLEON - HITLER. Av Sovjets Londonambassadör, Ivan Maiski.

Det ville være en feiltagelse - som forøvrig mange bra mennesker gjør seg skyldig i denne tiden - å sidestille disse to europeiske erobrere. I virkeligheten er det stor forskjell på dem - både deres historiske bakgrunn, det sosiale lag som de er fremgått av, og det politiske program som har gitt uttrykk for deres mål og bestrebelser. Hovedforskjellen ligger naturligvis i den omstendighet at Napoleon til tross for all sin ufullkommenhet og feilaktige innstilling allikevel representerte fremskrittet og bekjempet tidens reaksjonære krefter, mens Hitler derimot representerer de mest reaksjonære krefter og bekjemper vår tids fremskritt. Denne fundamentale ulikhet mellom de to erobrere av det europeiske kontinent har man ikke lov til å overse.

Men på den annen side fins det visse likhetstrekket mellom hendelsene i Napoleontiden og det som hender i våre dager. Jeg vil her understreke de tre hovedpunktene som frembyr en viss grad av likhet mellom 1812 og 1814.

For det første ligger likheten i den almindelige tendens i begge erobrernes aspirasjoner. Napoleon strebet etter verdensherredømme, og Hitler streber også etter å opprå verdensherredømme. I Napoleons tid innskrenket naturligvis oppfattelsen av verden seg hovedsakelig til Europa, mens den nå dekker alle de fem kontinenter. Men i prinsippet er det ingen forskjell. Da Napoleon gikk inn for å oppnå verdensherredømmet, angrep han Russland i 1812; og da Hitler bestemte seg til å vinne verdensherredømmet, gikk han til angrep mot våre dagers Russland, det vil si Sovjetunionen i 1941. Det er umulig å boherske verden uten først å beseire mitt land. Men hvem som enn omgås med slike planer, så er han på forhånd dømt til forsmedelig nederlag. Det fikk Napoleon lære for 130 år siden, og det kommer også Hitler til å få erfare i våre dager.

Før det annet ligger likheten i oppbudet av de krefter i Europa som bekjempet de to erobrere. I kampen mot Napoleon var Russland og Storbritannien allierte. De var også allierte i kampen mot Hitler. I begge tilfelle var det de to erobrere på et eller annet vis under seg de andre europeiske landene, men de var ute av stand til å knække disse to makter. En felles fare og en felles fiende sveiset Russlands og Storbritannias folk sammen for 130 år siden. En felles fare og en folkes fiende har ført Sovjetunionens og Storbritannias folk sammen også i dag. Samarbeidet mellom de to land manifesterer seg idag og manifesterte seg dengang på livets mest forskjellige områder - militært, politisk, økonomisk og kulturelt.

For det tredje ligger likheten i den rollé som mitt land har spilt i kampen mot det europeiske kontinents to erobrere. År 1812 bar Russlands krigens hovedbyrde på sine skuldre. Nesten hele det europeiske fastland hjælp med eller mot sin vilje Napoleon i angrepet på Russland. Bare det spanske folk førte, understøttet av Storbritannia, en heltemodig geriljakrig som tvang Napoleon til å holde store styrker på den iberiske halvøy. Krigen i Spania var den tids annen front som avleddet en stor del av de franske stridskrfter fra østfronten, og som uten tvil spilte en betydelig rolle for den endelige utgang på Napoleons invasjon i Russland.

Samtidig hjalp Storbritannia Russland med sin flåte, med leveranser og med penger. Napoleons nederlag i Russland innebar et dødelig slag mot den franske keisers veldet, et slag som han aldri kunne komme seg etter og som høyst sannsynlig førte ham til hans historiske grav. År 1942 er stillingen på mange måter den samme som ovenfor beskrevet. Nå som for 130 år siden bærer mitt land hovedbyrden i kampen mot nutidens erobrere av det europeiske kontinent. Nå som dengang deltar praktisk talt hele det kontinentale Europa med eller mot sin vilje i krigen mot mitt land, og Storbritannia hjelper hovedsakelig gjennom sin flåte, med leveranser og med penger. Men i samme form får vi idag også hjelp av en annen mektig sivilisasjon, nemlig USA. Spania - Francos Spania - spiller derimot denne gangen en helt annen rolle enn i Napoleons tid. Og ingen annen front er ennå blitt åpnet, noe som gjør den nævnevende krigs byrde enda tyngre for mitt folk enn den var i 1812. Imidlertid må en annen front komme og løfte en del av byrden fra det russiske folks skuldre. Jo snarere dette skjør, jo tidligere kommer Hitlers makt til å bli brutt og desto mindre blir den pris vi må betale for folkenes befrielse fra det nazistiske åk. Og selv om den siste siden i denne krigs historie ennå ikke er skrevet, så hersker det allerede nå ingen tvil om at Sovjet-fronten er den avgjørende front i denne kamp.

Dette er i korthet de vesentlige likhetspunkter mellom 1812 og 1942.

NATURENS LOV.

"Krigen i Europa kommer til å opphøre som et naturlig uttrykk for sammen-pressede nasjonale krefter når den europeiske menneskehett har dannet organiske stater etter naturens lover". Karl von Clausewitz, 1780-1831.

Karl von Clausewitz, 1780-1831.

Tenrikskronikk ved dr. Arne Ordning

Torsdag 22 juni 1943 kl. 19,30

Tenrikskronikk ved dr. Arne Ordning.
Churchill's samlingsregjering har nu sittet ved makten i over tre år, og dens stilling idag er sterkere enn noensinne før. Den har aldri forsøkt å regjere diktatorisk. De store partiorganisasjoner er fremdeles i virksomhet, og de representerer forskjellige sociale grupper og forskjellige ideer og tradisjoner. Regjeringens politikk diskutes fritt i presse og parlament, og de sociale og politiske motsetninger er fremdeles til stede. Men alla har en felles interesse av å vinne krigem, og det er selve grunnlaget for samlingsregjeringen. Regjeringens sterke stilling skyldes for en stor del Churchills store personlige popularitet, men den kunde allikevel ikke beholde makten hvis den ikke i hovedsaken hadde løst sine oppgaver på en tilfredsstillende måte. Dens ledelse av krigen har til dels vært utsatt for sterk kritikk, således f. eks under tilbaketoget i Nord-Afrika ifjor sommer, men etter seiren i Tunis, de voksende luftangrep og den mindre ubåtfare hører man ikke lenger kritikk av den militære ledelsen. Og regjering og folk har all mulig grunn til å være tilfreds med resultatet på den industrielle front. Under ledelse av Beveridge er der foregått en almindelig mobilisering av nasjonons arbeidskraft. Dette er skjedd i full forståelse og samarbeide med fagorganisasjonene. Det er også lykkes å forhindre inflasjon eller i hvert fall å begrense den innenfor et noget snevert område. Prisene på all luksus er meget høie, men det finnes rikelig av nødvendighetsartikler til rimelig pris. Landbruksproduksjonen har gjort store fremskritt og Storbritannia produserer idag to tredjedeler av de nødvendige matvaror selv. Folket arbeider hårdt. Kvinnelig arbeidskraft nyttet i utstrakt grad i industri, jordbruk og transport. Alle civile har arbeide i brandvesen og luftforsvar. Ernærings- og helsestasjonen er god, langt bedre enn under forrige krig.

tuasjonen er god, langt bedre enn under krigstiden. Det politiske liv er ikke dødt eller uten spenningsmomenter. Særlig kommer en levetid med interesse for etterkrigstiden til orde. Den er mindre følelsesbetonet enn under første verdenskrig og mere realistisk. Det britiske folk har ikke glemt erfaringene fra forrige krig, da det blev lovet "hjem for helter", og skuffelsen etterpå da de titusener demobiliserte soldater gikk for lut og kaldt vann. Det har ikke glemt den permanente arbeidsløshet mellom de to store kriger, derfor gjør det sig sterke krav gjeldende om social sikkerhet etter denne krig. Det kreves at alle må få adgang til regelmessig arbeide for rimelig lønn, og at de som av en eller annen grunn ikke er skikket til arbeide skal få et underhold som ikke har karakteren av fattigunderstøttelse. Beveridgeplanen for arbeidsorganiseringen etter krigen er mottatt med levende interesse innenfor arbeidsorganisasjonene. De samme kretser er misfornøiet med den voksende statskontrollen med næringslivet og ønsker det private initiativ tilbake. En annen gruppe av konservativer har imidlertid hilst planen med glede. Innen arbeiderpartiet har storparten gitt planen sin tilslutning. Da regjeringen godtok Beveridgeplanen, tok den visse forbehold, og dette vakte misnøie innen store kretsar av arbeiderne. Mange medlemmer i Underhuset stemte mot regjeringen.

I enkelte kretser av arbeiderpartiet har man hele tiden sett medskapsis på samlingsregjeringen og den politiske borgfred. De var redde for at den politiske handleraft vilde bli lammet og mente det var fare for at radikale velgjere ble politisk passiv. Enkelte hevder også at partiets representanter i samlingsregjeringen har satt sig så godt til rette på maktens hynder at de med glede vil fortsette i en slik regjering etter krigen.

Fra mandag til fredag i forrige uke blev det årlige landsmøte i den britiske arbeiderparti avholdt. 2.25 millioner medlemmer var representert, hvorav 1.9 millioner tilhørte de store fagforbund og 400 000 var medlemmer av mindre forbund eller individuelle medlemmer. Det viktigste spørsmål på dagsordenen var stillingen til den politiske borgfred. Det blev mod meget stort flertall vedtatt at borgfreden skulle oprettholdes. Flertallet mente at man ikke kunde åpne en politisk kamp under krigen, men at man når krigen var slutt nok skulle sørge for at arbeiderpartiet kom til å spille den rolle det var berettiget til. Det kommunistiske partis ansøkning om kollektivt medlemskap i arbeiderpartiet blev avslått med tre fjordedels flertall. Dette mento at det var en avfjørende forskjell på et socialdemokratisk arbeiderparti og de ideer som kommunistene tilhongere av, og anså det for best at det kommunistiske parti blev opløst likesom Komintern var blitt det. Praktisk talt hele arbeiderbevegelsen gikk inn for Beveridge-planen og ventet at dons representanter i regjeringen gjennomførte den. Også Herbert Morrison har fremkastet ideer om arbeidsspørsmålenes løsning etter krigen, og han har i den senere tid holdt en rekke opsigtsvoklende taler. Han stillt sig til valg som

partiets forretningsfører, en av de viktigste stillinger i partiapparatet, nion han ble slått ved valget med knapt flortall. Dette skyldes motsetninger mellom Morrison og andre av landets store fagforeningsledere. Hans motkandidat Arthur Greenwood er populær, men allikevel vil Morrison komme til å øve stor innflytelse på partiets politikk i fremtiden.

I spørsmålet om Tysklands stilling etter krigen er det to retninger. Den ene hovder at ikke bare nazistene, men også flertallet av det tyske folk får ta sin del av ansvaret for den tyske politikk, i det minst så lenge de ikke i handling har bevist sin vilje til å bekjempe Hitler. Den annen retning hovder at det er et skarpt og klart skille mellom nazister og det jøvne tyske folk. Den første retning fikk over to tredjedels flertall. Det britiske arbeidpartis landsmøte var et nytt bevis på at hele arbeiderbevegelsen står samlet bak nasjonens krigsinnsats. Dette er meget betydningsfullt på et tidspunkt da vi står foran krigens siste og avgjørende fase.

Kvældens nyheder

Krigon til sjøs. Det blir meldt fra Washington at på to ukor er ikke noe skip blitt senket i det vestlige Atlanterhavet. Det britiske marindepartement og luftdopartement har meldt at en av de voldsomste ubåtoffensiver i krigen er blitt avvist. Under slaget som varte i fem døgn i mai, blev to ubåter senket, tre antagelig senket og andre skadet. 87 % av skipene i konvoien kom trygt i havn.

skadet. 97 % av skipene i konvoien kom trygt i havn.
Flyangrep. Tunge amerikanske bombefly rettet idag morges et angrep mot mål i Ruhr og Belgia. Det er det største angrep amerikanerne hittil har røttet mot Tyskland i krigon. Nærmere enkelheter foreligger ikke ennå. Det amerikanske dagsangrep på Ruhr fant sted bare noen få timer etter Royal Air Force's kraftige og koncentrerte tokt mot Krefeld i Vesttyskland, et av de viktigste centra for den tyske maskinindustri. Av en styrke som man anslår til å være på over 700 bombefly, savnes 44. I det angrep som britiske Lancaster bombefly gjorde natt til mandag mot den tyske fabrikken i Friedrichshafen som lager radioapparater, gikk ikke et eneste britisk bombefly tapt. Lette britiske bombefly angrep igår i dagslys flyplasser og transportmål i Nord-Frankrike og skipsfart utenfor den hollandske kyst. To britiske jagefly savnes etter disse operasjoner. Noen få tyske fly var over Storbritannia i natt. Et av dem blev skutt ned. Britiske speidurfly har bragt nye bevis for den ødeleggelse som ble anrettet av det britiske angrep mot Wuppertal i Ruhr, hvor 400 hektar av det viktigste industriområdet var totalt rasert. Wuppertal består av de to byer Elberfeld og Barmen, og i den siste er flere fabrikker helt utslettet. Nyrekognoseringer i Düsseldorf viser at 640 hektar er ødelagt her. Byens kommunale gassverk og kraftstasjon ble alvorlig skadet. Under luftangrepet mot Bochum 12 juni ble det opnådd fulltroffere på et stålverk og på sporveiens anlegg. Under angrepet mot Oberhausen ble både industrielle og offentlige bygninger ødelagt.

Oborhausen blev både industrielle og offentlige bygninger påfyrt. Sinkfabrikken, det kommunale elektrisitetsverk og sporveishallen blev stort rammet. Efter angrebet mot Schneider i le Croust natt til søndag blir det meldt at brandene onnu igår ikke var slukket. Over 30 bygninger og anlegg i le Croust er skadet. Ifølge en svensk melding blev Knaben Molybdengrubene så sterkt skadet ved det britiske flyangrep for fire måneder siden at de først nu er kommet i drift igjen. Nytt svanksk maskineri er montert. I Middelhavet er Napoli blitt angrepet fra luften to ganger, først søndag natt av 100 flyvende festninger og så i dagslys igår. Endestasjonen for ferjeforbindelsen mellom Italia og Sicilia har også vært utsatt for kraftige angrep. Den amerikanske radiokronikør Winston Burdett sittes uttaler at det angrep som de amerikanske flyvende festninger forotok mot Napoli er det mest ødeleggende som hittil er rettet mot det italienske fastland. Fotografier viser mere enn 25 forskjellige brander. Av de mellom 20 og 30 jagere som gikk op for å møte fienden blev tre skutt ned. En flyvende festning gikk tapt. Andre amerikanske bombefly angrep Salerno og Reggio de Calabria samt Villa San Giovanni. Tre fiendtlige fly ble skutt ned. Fly fra Malta har også angrepet mål på Sicilia. Kong Georg har besøkt

Malta. På toårsdagen for det tyske overfall på Russland oplyser Moskva at i de to årene Tyskland og dets laveisoldater har ført krig mot Russland har de hatt et tap som løper op i 6,4 millioner fanger og falne. Russernes tap er 4,2 millioner. Døds tap av kanoner er over 56 000, russernes 35 000. Av tanks har tyskerne tapt 42 000, russerne 30 000. Tyskerne tap av fly er 43 000, russernes tap 23 000. Russerne er blitt hyldet fra mange kanter i anledning toårsdagens. I sørdeleshot er mange hilser innløpt fra Amerika.

OSLO KOMMUNES FUNKSJONERER INNKALLES (Oslo). Det morddøles at 20 % av de kommunale funksjonærer i Oslo er innkalt til "den nasjonale arbeidsinnsaté", og for resten av dem er sommerferien inndratt.

73 Torsdag 24 juni 1943 kl. 19.30 3 årg
Flyangrep. For første gang i krigen har britiske bombefly fløyet fra Storbritannia, har bombet i Tyskland på turcn ut, derfra fløyet videre til Nordafrika hvor de har tatt inn bensin etc. og så bombet i Italia på tilbakeveien. Britiske Lancaster bombefly startet turen natt til mandag og bombet mål i Friedrichshafen i Sydtyskland. På tilbakeveien fra Nordafrika til England bombet de samme maskiner i natt flåtestasjonen i Spezzia i Norditalia. Her ble oljedepoter satt i brann og døkkene kraftig bombet. Fra denne rundturen vendte alle de britiske flyene velberget tilbake. Vår luftmedarbeider skriver at det ligger klart i dagen hva disse dobbeltoperasjoner innebærer. Flyverne unngår den farlige hjemturen med alle fiendens luftvernartillerier rettet mot seg. De fortsetter sin reise etter at de har kvittet seg med sin bombelast. De er også i stand til å fly over Alperne. - Til tross for den relativt korte mørketid om natten på denne tid kan Italia angripes uten risiko. Natt til onsdag ble Comiso flyplassen på Sicilia bombet. Fly fra Midtøsten og bombefly fra Nordafrika angrep døkkene i Olbia på Sicilia. To fly savnes fra disse operasjoner. I går senket allierte fly en fiendtlig tankbåt i Middelhavet. Fly fra Malta har bombet jernbanenettet i Syditalia og på Sicilia. - Fotografier tatt fra speiderfly etter det voldsomme bombeangrep mot Napoli natt til mandag viser at det raser over 25 heftige branner i byen. Angrepet var det kraftigste som noensinne er rettet mot denne byen. Angrepet var koncentrert om industriområdene. Det kongelige arsenal ble satt i brann, likeså torpedofabrikker. Samme natt ble også Salerno, syd for Napoli angrepet av tunge amerikanske bombefly. En krigskorrespondent telegraferer: Systematisk bombing er gjennomført mot det fiendtlige kommunikasjonsnett på fastlandet og på Sicilia. Hele jernbanenettet i og omkring Napoli er desorganisert. - Britiske fly angrep i natt mål i Frankrike. To tyske jagere ble ødelagt. - I det tidsrom på fire uker som endte med angrepet mot Mühlheim natt til onsdag ble det sluppet 10.000 tonn bomber mot tyske mål i Ruhr. Tyskerne har selv gitt en god del opplysninger om den allierte luftoffensiven i Ruhr. Blant annet skriver de om angrepet på Krefeld at en stor styrke britiske fly angrep "den lille fredelige haveby". Den lille byen ble praktisk talt utslettet. Vi kan opplyse at noen av de "blomster" som dyrkes i havebyen er fly, fabrikker for sprengstoffer, fallskjermsilke etc. I tillegg til dette har denne have for dødbringende stoffer også en jernbanevognfabrikk med en kapasitet på 8.000 jernbanevogner.
Holland. Den allierte overkommando kringkastet i går kveld fra London en advarsol til det hollandske folk om å holde seg vekk fra de hollandske fabrikker som arbeider for tyskerne. Twangsinnguldingen og arbeidsmobiliseringen i Holland er blitt en fjasko. Bare omrent 50 mann meldte seg. På flere steder er det satt fyr på registreringskontorene, andre steder har folk brukt seg inn på registreringskontorene og fjernet alle arkiver.

Fransk Nordafrika. Den franske nasjonalkomite i Algier er kommet overens om en ordning for mobilisering av de franske tropper i Tunis. Det foreliggør nå en del endringer i den fransko overkommando i Nordafrika. Admiral Michelier, sjefen for de franske marinstyrker i Nordafrika og generalene Fricoux og Fontinel vil bli avsatt fra sine stillinger. De sisto hadde tillitmyntninger til Vichy.

Russland. Russiske bombefly har angrepet jernbaneknutepunktet Pskov, syd for Ilmensjøen. Byen forbinder Leningrad med Riga og Varsjava. Nattoffensiven mot tyske flyplasser bak fronten fortsetter. Dagens sovjetkommunikato melder at russiske geriljatroppar har sprengt et tysk militærtog i luften. Kampene til lands pågår fremdeles, men i liten målestokk. Polen. Det meldes at 70 polakker til er skutt i anledning av oppdagingen av en illegal avis. 1800 er arrestert og 426 personer er henrettet i de siste 14 dager.

Estland. Svenske aviser skriver om de alvorlige tilstand i det tyskokkuperte Estland. Over 600 estere er flyktet i småbåter til Finland og Sverige. Tyskerne har hatt lite hell med seg i den tyske arbeidstjenesten og vorvingen til en legion mot Russland. I en leir ble bare 30 mann igjen av en stor styrke.

en leir ble bare 50 mann igjen av en stor styrke.
Norge. Det meldes at Halvor Lund fra Stange på Hedmarken er avgått ved døden i Uranienburg. Han ble 57 år gammel. Han ble sendt til Tyskland i fjor sommer sammen med sin bror. En naziprest i Oslo omegn var forleden en smule uheldig i valg av salme. Han hadde valgt nr. 382, og de få tilstedevarande nærlister ble jo litt forundret da de måtte synge følgende: La enhver i fred og ro Her i våre daler bo; Gud tilsigne og beskytte Kongens slott og minste bytte. I næset nærtvurdert sinesetninga gikk presten bort fra midtbanen.

sløtt og minste hytte. I meget nedtrykt sindsstemning gikk presten hjem fra gudstjenesten. Han skrev så et brev til sine sognobarn hvor han innrømmet at han bare hadde lest igjennom første vers av salmen. Han lovet å lese salmene til ende for fremtiden. - Det er opprettet et tysk-norsk pressekontor i Oslo. Doery Smith som i aprildagene 1940 fikk sneket seg inn i Aftenposten er blitt kontorets leder og Einar Rose er blitt dets sekretær og restauratør. - For å sikre seg en nyordnet omtale av sine filmer har Leif Sinding fått ansatt en av sine medarbeidere som filmannmelder i Aftenposten. - De Norske Forsikringsselskapers Forbund er blitt tvangsonpløst.

2.
29 JUNI 1943

3982

Mappe 41
Ekspl. 74
Arg. 1943
O.V.
Jf.
3. Eng.

L O N D O N - R A D I O

Nr. 74.

Søndag 26. juni 1943 kl. 19.30.

DET FORELIGGER en rekke eksamplar på at tyskene har tatt varer fra folk utover bygdene uten at rekvisisjonene har vært stadfestet av norsk myndighet. For noen tid siden hadde en av overfallsmaktens Fornebuoffiserer i et enkelt herred ved Oslo skrevet ut 8000 stk. trevirke til peler for piggetrådsperringor. Heldigvis var det en voksen nordmann som fikk rekvisisjonen til behandling. Han gjorde anskrik til vedkommende departement og rekvisisjonen ble kjent ugyldig. Varer levert på denne måte etter innfall av enkelt-offiserer blir som regel ikke betalt. Når regning presenteres, heter det at vedkommende hæravdeling er forflyttet gud vet hvorhen, tyskerne selv vet det i allfall ikke utover å blade i meget papir på 27 kontorer. For tiden gjennområles Oslo oppland etter egg, kyllinger og rabarbra. Før pinsc var mange tyske rekvisisjonsavdelinger ute etter disse vifter. En gårdbruker 20 km. fra Oslo spurte en av tyskene til hvilket formål disse rekvisisjonene var blitt utstedt. Svaret gikk ut på at de tyske soldatene skulle hold fest pinscaften. Rekvisisjonene var ikke stadfestet av norsk myndighet. Rabarbra-rekvisisjonene er meget store. En enkelt er gått opp i over 1000 kg. Rabarbra finnes ikke i grønnsakforretningen. Under henvisning til disse opplysninger bør vi enhver re oppmerksam på dette og bringe det til kunnskap så langt utover som mulig.

Før at rekvisisjon fra tysk myndighet skal være gyldig, må den også være i overensstemmelse med det som er avtalt mellom nordmenn og tyskene. Disse avtaler går ut på at alle rekvisisjonene fra tysk civil eller militær myndighet, også skal være underskrevet av en norsk myndighet. Er den ikke det eller er det av annen årsak grunn til å tvile på rekvisisjonens ekthet, kan tvilen ryddes bort ved henvendelse til den lokale forsyningssentralen. Dersom forsyningssentralen er i tvil, skal den henvendo seg til forsyningsdepartementet. Selv om de rekviserende tyskene gjør bråk og truer med skyting (det hendte på Ringør i august 1942) har den som rammos av rekvisisjonen folkerettlig adgang til å vente med effektueringen inntil beskjeden fra forsyningssentralen eller møringsdepartementet fremligger. Ethvert forsøk på utdigg frømskynding av effektueringen fra tysk side er folkerettsstridig.

USUNDERSØKELSE HOS STABSSJEF TRONDSEN. For noen netter siden var dor husundersøkelses "stabssjef" Trondsen ved norsk statspoliti. Angjeldende horre ble meget irritert og indignert, ringte straks til forbindelser innenpartiet og ga uttrykk for sine følelser. Det oneste svar han oppnådd var at husundersøkelsen ble forsett etter ordre fra høyeste hold.

STOCKHOLMSTIDNINGEN, som tidligere ikke har vært særlig tyskfientlig innstillet, skriver i sin leder den 21. juni om tyskernes metode med å ta gisler:

"I Norge (ved Raufoss) er en tysk offiser blitt myrdet. Mord er mord, hvor voldsmot om folkets lidenskaper kommer i svingninger og hvor naturlig fiendskapet mot overfallsmenn enn må være. Morderen er med rotte hjemfallen til lovens strengeste straff. Men baro morderen. Og selv etter middelalderens rettsnormer fantes det ingen som kunne tro inn som stedfortredor for den skyldige, idet ingen på forhånd var avvist eller tatt som gisler. Etter mordet fengseler tyskene imidlertid to menn, mot hvem det ikke er anført noen mistanke eller delaktighet i gjorningen, for at truselen mot deres liv skal bevege befolkningen til å oppspore og utlevere morderen. Evis ikke dette lykkes, skal to uskyldige dø.

Det tjener lite til i denne krig å påberone seg folkeretten selv om dens regler er urgamle. Men det gjelder ikke her bare en paragraf i en internasjonal konvensjon. Det gjelder den mest elemontære rettsfølelse, selve fundamentet for all menneskelig rettsorden. Det er for oss nordboere fantastisk, ubogripelig, at slikt kan skje. Vi kommer aldri til å forstå den mentalitet som ligger bak. Og vi vet at disse metoder aldri fører til det tilsiktede resultat. Et folk som det norske skremmes ikke til underdanighet med slike metoder. Vel fosterer de et hat som av de kommande generasjonene vil føles som en mørkelse om halson. Og med beklemt hjerte ser vi at det åpnes nye fryktelige perspektiver for et folk, som vi ønsker alltid vil betrakte og føle som våre nærmeste venner.

NU SK DIN TAUSHETSPLIKT! Vi finner det nødvendig å innskjerpe en del elementene i forsiktighetsregler som må iakttas, ikke bare av folk i "illegal" virksomhet, men av enhver nordmann idag. Først og fremst: Vær forsiktig med hva du sier! Snakk aldri om nyheter på offentlige steder. Fortell aldri hvor du får dine nyheter fra. Si ingenting til de notoriske løsmunnede personer du kjenner, selv om du vet at de er beskjedt med patriotisk arbeid; røp ikke din viton, men behold den for deg selv! Et uovervejet ord kan bringe ulykke over mange landsmenn. Nettopp i disse dager har vi eksamplar på de sorgelige følger av slik forbrytorisk lettindighet, derfor bør vi dog inntrengende om å huske din tauhetsplikt!

Flyangrep. Det britiske luftdopartementet meldor at den allierte luftoffensiv fortsetter på allfronter. Natt til lørdag rettet nattkristiske fly mot Bookum i Ruhrørrådet. Man så store branner borte ut. 30 britiske fly savnos. Minst to tyske nattjagere ble ødelagt. Flymedarbeideren i Observer skriver at angrepet ble gjennomført under varforhold som ville gjort det nødvendig å avlyse et slikt teknikk for få måneder siden, men til tross for det dårligo var opprettet flyene ruten og fullførte sitt oppdrag. En annen artikkol i Observer uttaler at angrepet mot Ruhr truet ikke selve den tyske armen, men de or er en trusol mot de forsyninger som de tyske armene trenger når de har brukt opp det utstyr de nå har. Angrepet mot den tyske industrien er det første trekk i den foretakende invasjon på kontinentet. Amerikanerne begynner nå å kunne utrotte det som tyskene ikke kunne greie i 1940, nemlig å gjennomføre prosjeksjonsbombing i hjertet av fiendens industriområder og forsere et sterkt luftvern. - Torsdag ble Elberfeldt bombet. Angrepet var nesten lika stort som det svært angrepet på Barnevort tid i forveien. Disse to byer er to av de viktigste i hele Ruhrørrådet. De har store kjemiske fabrikker foruten annen krigsindustri. Dossuton er hele området omkring dem fullpakket med små fabrikker som forsynor andre fabrikker i Ruhr mod døler av forskjellig art. I dagslyst angrep en stor styrke amerikanske bombefly mål i det nordvestre Tyskland. I dag morgos skjøt britiske fly mål i Vest- og Bordvesttyskland og la minor i fiendtlig farann. Et bombefly savnos. I går angrep en stor formasjon av tung amerikansk bombefly oskortert av allierte jagere tyske flyplasser og industrimål i Nordfrankrike. De møtte stort motstand. Flere tyske jagere ble skutt ned. De allierte mistet fem bombefly og syv jagere. Tidligere i går angrep britiske fly jernbanomål og flyplasser i Nordfrankrike uten selv å lido noe tap. - På sydfronten innskronet luftvirksomheten seg til patruljering. Fra midtosten mordes at tung britisk bombefly angrep Messina natt til lørdag. Det ble observert branner i jernbanens hovedstasjon samt i oljetanks. Angrepet ble gjennomført uten tap for det britiske flyvåpen. Messina ble også angrepet natt til fredag av minst 100 flyvende festninger. Fredag og natt til fredag ble i alt 21 fiendtlige fly skutt ned. De allierte tap var tre fly.

Ubåtakjonen. Den 27. juni opplyser de tyske oppgavor at ubåter har senket 59.000 tonn alliert tonnasje. På amerikanske skipsverfter ble i går sjøsatt ni båter på til sammen 74.900 tonn. Amerikanerne sjøsatte altså på en dag atskillig mørre tonnasje enn tyskene selv oppgir å ha senket på en måned. I juni i fjor ble det senket 750.000 tonn, og forsøks måneder siden uttalte Hitler at "ubåtene har overtruffet våre forventninger, og jeg forsikrer at de vil fortsette å gjøre det." Grunnen til noddgangen i senkingene er for en stor del de stadige allierte bomber av de fabrikker som leverer ubåtmotorer og radioutstyr. Men noddgangen er også en følge av den alminnelige nedgang i den tyske ubåtmannskapers dyktighet og mangl på trenings.

Nordafrika. De Gaulle inspirerte i går for første gang de franske styrker i Nordafrika. Han holdt en tale til troppene hvor han aita Frankrikes hjelp til Storbritannia og Amerika. Vi må befri Frankrike, slå fiendom og jage ut forrådene som har brakt domme varene over oss, uttalte han.

Italia. En Torino-avis forteller i dag at 8 fasister til er blitt økskulert av partiet. Det er utallige eksamplar på at fasistor blir fratatt sine medlemskort fordi de har hjulpet britiske fanger, eller fordi de ikke berør sine medlemsmerker, eller på annen måte har forbrutt seg. Avisen minor også om den streiken i Torino som 45.000 arbeidere deltok i. Om denne streiken skriver en hommelig italiensk avis at streiken var særlig betydningsfull på det nærværende tidspunkt. En Londonavis skriver i den anledning: "Vi har i Storbritannia vil ikke påstå at arbeiderne gikk til streik for å hjelpe de allierte, men de gikk til streik for å hjelpe det italienske folk." En romakorrespondent i en spansk avis skriver at den italienske flåten er sendt til et ukjent bestemmelsessted i en ifølge avisens "mystisk offensiv hensikt".

Russland. Det røde flyvåpen fortsetter sin bombeoffensiv. Ifølge Moskvakommunikatet utførte russiske fly et særdeles vellykket angrep mot det tyske transportsonet Brjansk i Orel-kilon. Liksom ble Madlia, omkring 50 km syd for Orel angrepet. 8 tyske fly til er ødelagt under luftkamper eller av luftvortnet. En tysk flyver som var tatt til fange uttalte at hans skvadron var nødt til å minske da daglig teknikk da russene hadde ødelagt bensinlagrano. Kommunikat fra Moskva melder framdeles en liten virksomhet til lands.

Lokalt. Det mordes at et engelsk rokognosingsfly nylig skjøt ned et tysk transportfly på Østlandet. Av 13 om bordværende ble 12 med sikkerhet drept, deriblant sjefen for Organisasjon Todt i Norge og overlegen på det tyske hospital som er innrettet i Kringkastingshuset på Marionlyst ved Oslo.

"DEMOKRATIET ER CIVILASJONENS HÅP," uttaler Henry Wallace, De forente staters visepresident i en tale den 8.mars 1943 i Dolawaro, Ohio, om det kristelige grunnlaget for verdensordenen. Han uttalte blant annet:

Det fins tre store verdensanskuiser idag. Den første sier at makt går foran rett g at krig mellom nasjonene er uundgåelig så lenge ikke et "Herrenvolk" behersker hele verden hvor de andre folk er slaver for en arrogant, selvutnevnt "Führer". Den andre - den marxistiske læren - sier at klassekampen er uundgåelig så lenge ikke proletariatet hersker overalt i verden og har mulighet for å bygge opp et samfunn uten klasser. Den tredje, som vi i Amerika kaller den kristelig-demokratiske verdensanskuelse, benektor at mennesket er skapt for krig, og gjør den meget dristige påstand at fred til slutt vil være uundgåelig, at alle mennesker er brødre og at Gud er deres Far.

Hitler bøyter seg at den prøyssiske militærtadisjonen som et maktig instrument som skal tjene hans religiøse fanatisme. Han er blitt vår generasjons Anti-Krist - ja han er kanskje den største Antikrist som noensinne har levet. Det er ikke nok bare å styrte Hitler. Vi må forstå opprinnelsen og utviklingen av prøysseranen og vi må gjøre noe for å motarbeide denne ånden, hvis vi ønsker å oppnå varig fred.

Prøyssen og Japan er de eneste land som systematisk har utryttet sine medborgeres høyeste dyder til forherligelse av staten og av krigens redel. Den prøyssiske tradisjonen i det forrige århundre og især nazioppdragelsen i de siste ti årene har skapt en psykisk tilstand som er så uhøylig og så farlig for hele verden, at det er absolutt nødvendig å øve en slags kontroll over de tyske oppdragsgivende. Den prøyssiske skolemester har vært av større betydning for den tyske arme enn den prøyssiske offiser, og de prøyssiske lærestører har hatt større verdi enn ammunisjon. Det er den disiplinerte viljen til inntil og forherligelse av krig som middel til å oppnå denne makten, som gjør at den tyske her er et så forfærdelig voldsinstrument.

Den dårlige innflytelse som den systematiske fornærelsen av millioner av tyske gutter og piker har hatt, kan ikke oppveies i løpet av kort tid. Selv Hitlers død er ikke nok, for mange vil likovl tro han framdeles er deres leders, en ikke legomlig, så dog åndelig. En død Hitler kan være nesten like farlig som en levende Hitler. Dette er de meget vanskelige problemene De forente nasjoner må løse, hvis den seier som nå rykker nærmere ikke bare skal bøye et lite pustorum til prøysserne igjen går til angrep mot verden.

Det er ikke De forente nasjoner sak å bestemme hva slags undervisning som skal føregå ved de tyske skolene i fremtiden, og vi vil ikke gjøre ss skyldige i, som nazizone å reise bokbål. Men det er nødvendig for verdensfreden at prøysserne eller Hitlers lære ikke settes opp som et ideal for de unga.

Uten tvil, tusener av tyskere vil vendo tilbake fra krigens skuffet i sine forhåninger til prøysserdommen og Hitler. Tusener av unga og gamle i hjemlandet vil føle på samme måte. Dores oppriktige ønske er sikkert å bygge opp et nytt demokratisk Tyskland, og uten å gi etter overfor den gamle krigerske ånden, må vi oppmuntre dem til å gjøre forsøket. Vi tror også all den hjelp vi kan få fra de tyskere som ikke tror på læren om et "Herrenvolk" og om at makt går foran rett. Det er ikke nødvendig for amerikanere å bli lærlere i tyske skoler. Det det fram for alt kommer til på er at krig og internasjonal bedrag ikke lenger settes i høysetet. Vi kan ikke billige Englands og Frankrikes våke og slappe holdning overfor Tyskland i 30-årene. En slik kortsiktig politikk er farligbar, både i soldator og ponger. Vi må ikke on gang til gjøre de samme tragiske feilgrep.

Marxistene har bøytt seg av Choka, akkurat som prøysserne har bøytt seg av Gestapo. Men marxistene har aldri forkjent at krig er et middel i internasjonal politikk. De tror heller ikke at en bestemt rase er de andre overlegen. Mange folk her i vest har forstått akkurat de av russernes handlinger som var inspirert av frykt for Tyskland. Russene er det folk som fram for alle andre tror på marxismen, og de er i bunn og grunn mere religiøse enn prøysserne. Den store massen av det russiske folk longør framdeles etter åndelig næring. Russene har en bedre anledning til å tilfredsstille sin longsel om prøysserne har det under sitt nærværende regime, som forherliger de gamle hedenske gudene. Verdens fremtidige lykke vil være avhengig av om marxismen, slik som den nå utvikler seg i Russland, og dommeriet, slik som vi tilpasser det det 20. århundres betingelser, kan leve fredelig sammen.

Det er min overbevisning at demokratiet er det eneste sanno uttrykk for kristendommen, men hvis demokratiet skal kunne være kristendommen verdig så må det også være mer enn før tjenst den jøvne mann og beskytte ham mot utbytting fra egoistiske særinteressers side. Når krigen er over så må de demokratisk-kapitalistiske land vise verden at det er iores høyeste ønske å utrydde alle naturrikdommer. De må vise at folkenes konsumpsjon står i forhold til produksjonen. Rotten til regelmessig arbeide og anständig lønninger er grunnlaget for individets verdighet.

LONDON - RADIO

3928

Torsdag 29 juni 1943 kl. 19.30

Mappe 41
Ekspl. 29/6
Arg. 1943
O.V.3 arg.
Jfr.

Nr. 75.

UTENRIKS KRONIKK ved dr. Arne Ordning.

Vi lever midt i en nerrekrieg mere intens enn noensinne før. Hitler gjør alt for å få rede på hver invasjonen kommer, og tallrike rykter lanseres hver dag fra nazistisk hold i det håp at den allierte propaganda ved sitt svar skal gi et fingerpekk. I Tyskland og Spania offentliggjøres stadig meldinger om at store konvoier forlater Gibraltar og at den italienske flåte er stukket til sjøs. Den italienske flåte er delt i to avdelinger. Den ene er stasjonert i Spezia og den andre i Taranto. Den har mange store skip, men den lider under mangl på mindre fartøyer, særlig destroyere, som kan delike de store. De har også vanskelig for å skaffe sig beskyttelse mot luftangrep, og det er lite sannsynlig at flåten vil bli sett inn før i siste øieblikk for å hindre en invasjon. Det er ikke noen hemmelighet at de allierte har mange skip i Middelhavet, men det sier ingenting om hvor angrepet vil komme.

De allierte fortsetter sin systematiske bombing av Sicilia, Italia og Sardinia. Pantelleria er det første eksemplar på at en befestet øy kan bli tungen til kapitulasjon bare ved bombing. Såvidt man kan se lykkes det å sette kystartilleriet ut av funksjon, men hovedgrunnen var allikevel kanskje at troppenes moral brøt sammen. Man kan imidlertid ikke samme lignende Pantelleria og Sicilia. Pantelleria er meget mindre, den har bare en flyplass og var fullstendig blokert fra sjøen. Under en eventuell invasjon av de større italienske øyer eller det italienske fastland måtte man regne med en kraftig motstand i fallfall i den første tid. Man har her erfaringene fra Tunis å bygge på, hvor det viste seg at de italienske tropper forsvarer sig med betydelig større energi enn i Libya. Den italienske propaganda forsøker å haøre inn i det italienske folk at invasjonen står for døren. En del italienske divisjoner er trukket fra Balkan til moderlandet. Man regner nu at det befinner seg 30 divisjoner i Italia. Tyskerne har tidligere sendt fly og materiell, men i den siste tid er det også kommet tyske tropper til landet. Det gjør en tid rykter om at tyskerne vilde opgi Italia, men det later ikke til å være tilfelle. Det er et annet spørsmål om civilbefolkingens moral vil holde. Forølgjig har den spente situasjon ført til at man forsøker å stramme tøilene. Propagandaen beklager at folket er likegeldig og passivt, men det har ikke vært noen bevisst opposisjon mot de styrende bortsett fra en streik for noen måneder siden. Mussolini har appellert til den gamle garde i det fascistiske parti, og den nyutnevnte partisekretær er en representant for ungfascistiske partier. Det er tegn som tyder på at tyngdepunktet er i ferd med å flyttes fra Mussolini til det fascistiske partiapparat. Hele partiet er jo avhengig av at det nuværende styre fortsetter. Pressen taler om at det er oppført barrikader i alle de italienske byer og at folket vil vorge sig til siste mann mod kniver i mangfold av andre våpen. Inkolto mener at man har markert viss tegn til en patriotisk stemning, men det er tvilsomt om det stikker dypt og om en slik stemning vil klare den påføljenning som en systematisk bombing er.

Tyskerne har i den senere tid sendt forsterkninger til Balkan. Allianckenes styrker her anslås til 29 italienske divisjoner, 14 tyske - derav 8 nye - og 20 bulgarske. Av de siste er ikke alle i kampdyktig stand. De italienske tropper lever i en stadig kamp med greske og jugoslaviske fristyrker. De bulgarske tropper er placert langs den makedonske grense, mens tyskerne har overtatt de viktigste strategiske posisjonene med contrum i Salontiki. De har også oppført sterke befestninger på de viktigste øyer i Egeerhavet. Fra Ankara melder om ihordige rykter om en nærm forestående invasjon på Balkan.

Mange spekulerer imidlertid på om ikke invasjonen kommer i Vesteuropa. De allierte har varslet befolkningen i Belgia og Frankrike om at man i den nærmeste fremtid kommer til å sette i gang en voldsom bombing av den industri som arbeider for tyskerne. Den tyske pressen antyder at dette er en forberedelse til invasjon. Tyskerne har nu cirka 40 divisjoner i vest, men hertil kommer reserverne i Midt-Tyskland, hvis ikke er kjent. Tyskerne laget tidligere en veldig reklame for kystbefestningene langs Atlanterhavskysten. De blev fremstillet som en sammenhengende linje som nært sagt uinntaklig. I den senere tid er der kommet fram flere realistiske beretninger. Man benekter ikke muligheten av at de allierte kan klare å landsatte visse troppstyrker, men høyder at befestningene er så sterke at de vil oppholde fier til tross for at de overlegne styrker som vil overmanne dem inntil tyskerne kan få fram. Dette skulle være forholdsvis lett i Vesteuropa, styrker han kan få ført i land. Dette skulle være forholdsvis lett i Vesteuropa, hovedsakelig med det opprinnelige system av jernbaner og veier han har her.

Det avgjørende spørsmål er imidlertid hvor store styrker tyskerne kan overføre til vedkommende invasjonområdet. Tyskorno har nu henvendt to tredjedeler av sine tropper, eller 290 divisjoner, på vestfronten og de har horroddømmet over de centrale tropper.

Jernbanenett på det europeiske fastland og kan overføre tropper fra øst til vest på kort varsel. De har fordelen av den såkalte indre linje. De hadde samme fordelen under forrige verdenskrig, men deres stilling er mindre gunstig denne gang, idet avstanden mellom øst- og vestfronten er meget større. Transporten vil idag være en meget større påkjenning for jernbanenettet, og det er alt på forhånd Tysklands svakeste punkt. Det er en kjent sak at Hitler før krigens forsømte jernbanene til fordelen for de store bilveier, og det tyske jernbanemateriell er gammelt og slitt. Bombingen i vest har ødelagt jernbaneknutepunkter og verksteder. Angrep på tog om dagen har ødelagt mellom 150 og 200 lokomotiver i måneden. Den voldige utstrekning av de besatte områder truer med å berøve fienden fordelen med den indre linje. Det har av den grunn vært gjort på at tyskene vilde øppi en del av de besatte områder og forkorte linjen. Det er kommet mange meldinger om at tyskene bygger en indre forsvarslinje fra Riga til Odessa i syd, langs Balkan og Alpen og videre langs Rhinen. En slik forkortelse av fronten vilde by på mange for deler når tyskene ville få øverst til å føre en defensiv krig. Men på den annen side vil en frivillig rømming av en større del av det besatte område være meget botenklig for det første på grunn av den moralske virkning det vilde ha, og for det annet av militære grunner. Det kunde bli meget stjernesvært for Tysklands krigsindustri. Enhver oppgivelse av en del av det besatte område vilde bøyte at de allierte ville få flyplasser nærmere det industriområdet som ennu ikke har vært utsatt for systematisk bombing.

De allierte flyvåpen søker metodisk å ødelegge Ruhrindustri. Før krigens nedevar med at Ruhr hadde omtront to tredjedeler av den tyske tungindustri. Alt før krigens var en del flyttet fordi man var klar over at Ruhr hadde en meget utsatt strategisk beliggenhet. Denne utvikling har fortsatt under krigens, men man regner ennu at omtront en tredjedel av tungindustrien ligger i Ruhr. Dertil kommer kullgrubene som i stadig høyere grad gir grunnen for hele krigsindustrien som råstoff for fabrikasjonen av syntetisk olje. En del av industrien i Ruhr er flyttet mot øst og syd, hvor den er satt i kamflert. Det er imidlertid ikke mulig å spre stål og jern på denne måten, og den er ennu koncentrert i et bolte fra Tsjekkoslovakia til Østerrike og til øvre Schlesien. Hvis tyskene øgav Italia, ville de allierte få flyplasser i Nord-Italia og kunde derfra bombe fabrikene i Østerrike og Tsjekkoslovakia. Hvis russene kom tilstrekkelig langt fram i øst, ville de kunne begynne en systematisk bombing av Schlesien.

Tyskene konentrerer sitt luftforsvar i vest. Over halvparten av deres jagerer er sendt her. Hvis de allierte var i stand til å åpne en systematisk bombing av Tyskland fra syd og øst, ville tyskene bli nødt til å spre sitt luftforsvar og deres motstandskraft ville bli sterkt svekket. Derfor må man regne med at tyskene vil forsøke å holde storparten av det besatte området, til tross for alle de ulomper som dette vil føre med seg.

NYHETENE igår kveld:

Greske geriljatrigere har avskåret jernbanebroen mellom Athen og Salonicke. Greske friskaror til sjøs har utført vidstrakte operasjoner mot fiendtlig skipsfart i Egearhavet. Ifølge et telegram fra Stockholm skal den italienske flåten ha sunket tilflukt i Adriaterhavet. Under en kamp mellom friskaror og besettskostropper i Montenegro ble nylig divisjonen fra Tyskland og vasallstatene drevet på flukt. 3 tyske divisjoner ble revet op. - En konvoi med store kanadiske forstyrrelser er kommet til Storbritannia. - Britiske fly senket mandag 2 tyske skip utenfor den nordlandske kyst. Et tredje ble satt i brand og to andre skadet. Britiske fly ble natt til mandag mål i Orleans.

NYHETENE i kveld:

Flyangrep. En stor styrke britiske bombefly angrep i natt København, og en mindre styrke angrep ubåtsbasjonen og havna i Hamburg. Minst ble lagt i fiendtlig farvann. 25 fly savnes. Britiske jagerer på tokt over Frankrike angrep jernbanomål. Andre jagerfly angrep i natt en fiendtlig konvoi for tredje gang på tre dager. Et forsyningsskip og to øskottfartøyer ble skadet i Kanalen. Ingen britiske fly gikk tapt. Igår bombet øvre amerikanske bombefly ubåtsbasjonen Sta. Nazaire. Det var ikke mange tyske jagerer opp, men en del ble allikevel slutt ned. 6 amerikanske bombefly savnes. Over Storbritannia var det ingen tysk flyvirksemhet i natt. - Sidon krigsbygningene er 400 fiendtlig skip blitt senket eller sterkt skadet av britiske minor. Blant disse er passasjerskipet Gneisenau og to tegfører i Storsjøen. - I Middelhavsrådet ble igår havnebyen Livorno angrepet av 100 flyvende festninger. Britiske bombefly angrep San Giovanni natt til igår. Andre mål igår var flyplasser, havner og jernbanetomter på Sicilia og Sardinia.

Fra Stockholm er det kommet melding om at tyske ubåtsmannskaper og undervoffiser nylig skal være satt i Akershus fengsel i Oslo. Meldingen er ikke bekreftet.

Det fjerne østen. Et amerikansk kommunike melder at alliertes styrke i dag har landsatt tropper på fire øyer i det sydvestlige Stillahav og har besatt et nytt punkt på nordkysten av New Guinea. Et kommunike fra Washington i kveld melder at de allierte har fremgang. Landsettingen fant sted på forskjellige steder i Salomon-øygruppen. Saldos har en amerikansk styrke besatt havnen Biru på den sydøstlige øde av New Georgia. Under landsettingen på øya Rendova, like syd for New Georgia ble tropene utsatt for et kraftig japansk flyangrep. 65 japanske fly ble skutt ned. Et amerikansk transportskip ble senket, men alle ombord ble reddet. Landgangen ved Biru foregikk mens det ennå var mørkt i dag morges, under et sterkt alliert luftdekke. Samtidig angrep allierte fly japanske baser ved Salamaua og Rabaul. Landsettingen på New Guinea fant sted i Nassaubukta. De nye stillinger her truer de japanske baser på Munda-øya og er en direkte trusel mot Salamaua som bare ligg 24 km bort. Også Tobriand og Woodlarka utenfor kysten ble besatt. Den manu som ledet landsettingen i Nassaubukta var generalløytnant Krüger under general Mac Arthur. I februar i år ble det kunngjort at Krüger var fratatt ledelsen av den 3dje arme for å lede et homologt vorv. Han er nå leder for den amerikanske 6te arme.

Middelhavet. Den allierte luftvirksonheten i Middelhavet fortsetter med voldsomme konsekvenser angrep mot Sicilia. I går ble Messina påly angrepet og fire andre mål på øya. Det var det annet nattangrep på rad mot Messina. Speiderfotografier viser at store deler av byens havne- og industriområder nå bare er ruinhaug. Under et angrep på Palermo i går møtte de allierte fly omtront ingen motstand. De allierte mistet to fly og skjøt ned 5 fiendtlig fly, mens et sjette ble skutt ned av fly fra Malta. Det britiske admiralitet melder at britiske undervannsbåter har senket fire skip i italiensko farvann, et stort transportskip og et stort og et middelstort forsyningsskip. Det middelstørste var sannsynligvis lastet med ammunisjon, det eksploderte så voldsamt at undervannsbåten rystet. I en felles ordlæring fra det britiske og amerikanske luftkommando heter det at det nå er opprettet et fullstendig luftdekke over stredet ved Sicilia og sjørut fra Gibraltar til Suez er fullt ut kontrollert av de allierte. Det påpekes at de allierte herredømme over sjørutene i Middelhavet og den stadige bombingen av Sicilia holder på å ødelegge øyas kommunikasjoner. Sicilia og Sardinia er nå så godt som beleirede øyer.

Hellas. Etter de allierte luftangrepene mot Hellas i forrige uke er det forekommot demonstrasjoner blant befolkningen. I Athen, Salonicke og andre steder kom det til sammenstøt med troppene. Det ble fortatt hundrevis av arrestasjoner og mange mennesker ble også henrettet.

Italia. Fra Italia er det nådd fram til London noen eksempler av flyveblader som er utgitt av antifascistiske kretser og som viser at opposisjonen er blitt stadig sterkere. Flyvebladene oppfordrer det italienske folk til å styrte lederne først og for sent. Utskiftingen av tillitsmann i det fascistiske parti fortsetter. De gir uttrykk for dyptgående motsetninger som mør og mør kommer til uttrykk på overflaten.

Frankrike. Admiral Robert, Vichys høykommissær i Frank Vestindia har i en kringkastings tale opplyst at han har sendt en utsending til Washington for å ta skritt til å få overført myndigheten over øya fra Vichy til den franske nasjonalkomite i Algier. Vestindia var det siste franske oversjøiske område som mottok ordrer fra Vichy. Det sies at Vestindias befolkning er meget tilfreds med Roberts molder. - I en tale i Underhuset i dag kom Churchill inn på den politiske situasjonen i Nordafrika. Han novnte at det nå etter langvarige diskusjoner var enighet om ordningen og kontrollen av de franske vopnede styrker og at de Gaulle og Giraud har avgitt en folles erklæring om at det ikke vil bli noen forandring i den franske overkommando. Churchill sa at en måtte ikke legge for stor vekt på onkelte personer. Det er nasjonalkomiteen som har den fulle myndighet over alle franskmenn. Alle må sette personlige hensyn til side for Frankrikes samlede interesser. Det har ikke vært Storbritannias politikk å støtte et medlem av nasjonalkomiteen fremfor et annet. Den britiske regjering mener at det franske selv vil komme til å bestemme ledelsen av Frankrike når det kan gi sin vilje uttrykk under frie forhold.

Churchills tale. Churchill novnte i sin tale i dag bl. a. at det blir samlet meget voldfullt materiale til påvisning av tyskernes utplyndring av Europa. De forrente stater, Sovjetunionen, China og alle de allierte regjeringer er representert i en komite i London som behandler dette spørsmål. Man er fullt oppmerksom på at tyskene har truet og sog inn i industrien overalt i det besatte Europa.

Kronprins Olav fyller i morgen 40 år. I den anledning ble han av forsvarsminister Oscar Torp hyldet på vegne av den norske regjering.